

คู่มือการบริหารจัดการ

การบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก
ที่มุ่งเน้นการเข้าถึงบริการบางกลุ่มวัยเป็นการจำเพาะ

ปีงบประมาณ 2563

โดย กระทรวงสาธารณสุข
สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
และ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ที่ปรึกษา	
นพ.จักรกริช ใจศิริ	รองเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
ทพ.อรรถพร ลิ้มปัญญาเลิศ	รองเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
นพ.รัฐพล เตรียมวิชานนท์	ผู้ช่วยเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
นพ.สินชัย ต่อวัฒนกิจกุล	ผู้ช่วยเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
พญ.กฤติยา ศรีประเสริฐ	ประธานกลุ่มภารกิจบริหารกองทุน สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
นพ.กฤษ ลิ้มทองอิน	ที่ปรึกษา สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

คณะกรรมการ	
ดร.ทพ.วิรัตน์ เอื้องพูลสวัสดิ์	ผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเขต 12 สงขลา
ภก.คณิตศักดิ์ จันทราพิพัฒน์	ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนระบบบริการปฐมภูมิ สปสช.
นางเบญจมาศ เลิศชาคร	ผู้อำนวยการสำนักบริหารการจัดสรรและชดเชยค่าบริการ สปสช.
นางสาวศิริพันธ์ เหมือนสิน	ผู้อำนวยการสำนักบริหารสารสนเทศการประกัน สปสช.
ทพ.กวี วีระเศรษฐกุล	ผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเขต 8 อุตรธานี
ทพ.สันติ ศิริวัฒนาไพศาล	ผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเขต 2 พิษณุโลก
ทพ.วุฒิชัย ลำดวน	ผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเขต 10 อุบลราชธานี
ทพ.จารุวัฒน์ บุษราคัมรุหะ	กองบริหารการสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ทพญ.ปิยะดา ประเสริฐสม	ผู้อำนวยการสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
ทพญ.จิราพร ชีตดี	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
ทพญ.สุวรรณา เอื้ออรรถการุณ	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
ทพญ.วรมน อัครสุด	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
นางสาวจารวี รัตนยศ	สำนักสนับสนุนระบบบริการปฐมภูมิ สปสช.
นางสาวพรพจนาง ขะชาตย์	สำนักสนับสนุนระบบบริการปฐมภูมิ สปสช.
นางสาวพรพิมล ศิริมัย	สำนักบริหารสารสนเทศการประกัน สปสช.
นายกฤษ พลไพรรสรพ์	สำนักบริหารสารสนเทศการประกัน สปสช.
นางสาวอิสริย์ ชื่นจิตต์เสาวคนธ์	สำนักบริหารการจัดสรรและชดเชยค่าบริการ สปสช.
นางสาวปริศนา รดสีดา	สำนักบริหารการจัดสรรและชดเชยค่าบริการ สปสช.

สารปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ปัญหาสุขภาพในช่องปากของเด็กวัยเรียนเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการและความสามารถในการเรียนรู้ของเด็ก จากผลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากระดับประเทศ ครั้งที่ ๘ พ.ศ. ๒๕๖๐ พบว่าเด็กไทยมากกว่าครึ่งหนึ่งมีฟันผุ ถ้าไม่ดูแลสุขภาพช่องปากให้ดี ปัญหาสุขภาพช่องปากจะสะสมและมีความรุนแรงจนอาจเกิดการสูญเสียฟันถาวรตั้งแต่เด็ก ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อระบบบดเคี้ยวตลอดชีวิต อีกปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสภาวะสุขภาพช่องปากของเด็ก คือ สุขภาพช่องปากของมารดาขณะตั้งครรภ์ โดยมารดาที่สุขภาพช่องปากไม่ดี มีฟันผุมาก ลูกก็จะมีปัญหาฟันผุมากด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ช่วงตั้งครรภ์เป็นช่วงเวลาที่มีโอกาสพบปัญหาสุขภาพช่องปาก โดยเฉพาะโรคเหงือกอักเสบและโรคปริทันต์ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสรีระวิทยาและฮอร์โมน หญิงตั้งครรภ์ที่เป็นโรคเหงือกอักเสบและโรคปริทันต์มีความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อภาวะการตั้งครรภ์ สุขภาพของเด็กในครรภ์และการคลอด

การจัดระบบสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากให้แก่หญิงตั้งครรภ์และเด็กวัยเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเป็นการวางรากฐานสำหรับทารกมีสุขภาพช่องปากที่ดีตั้งแต่เกิดจนถึงวัยเรียน ซึ่งเป็นช่วงวัยที่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงจากชุดฟันน้ำนมเป็นฟันถาวร และจะส่งผลถึงสุขภาพช่องปากในช่วงวัยต่อไป

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ นี้ กระทรวงสาธารณสุขร่วมกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้เพิ่มรายการบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากที่จ่ายตามรายการบริการ (fee schedule) ในหญิงตั้งครรภ์และเด็กวัยเรียน โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มการเข้าถึงและความครอบคลุมบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากสำหรับหญิงตั้งครรภ์และเด็กวัยเรียนทุกสิทธิ

คู่มือฉบับนี้ แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นตั้งใจและความร่วมมือของกระทรวงสาธารณสุขกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กวัยเรียน หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฉบับนี้จะก่อให้เกิดการ บูรณาการ ประสานการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่น ๆ ได้แก่ คลินิกฝากครรภ์และโรงเรียน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดูแลสุขภาพช่องปากของหญิงตั้งครรภ์และเด็กวัยเรียนอย่างเป็นองค์รวม ซึ่งเป็นกลไกสำคัญ ในการผลักดันให้มีการเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพมาตรฐานได้อย่างทั่วถึง

นพ.สุชม กาญจนพิมาย
(ปลัดกระทรวงสาธารณสุข)

สารเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

สุขภาพช่องปากเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของการมีสุขภาพโดยรวม สุขภาพช่องปากที่ดีช่วยเสริมความสามารถของบุคคลในการพูด ยิ้ม กลืน รส สัมผัส เคี้ยว กลืน และการแสดงสีหน้าถึงความรู้สึกและอารมณ์ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนดให้บริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคช่องปากเป็นสิทธิประโยชน์ด้านสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับทุกกลุ่มวัย ตั้งแต่แรกเริ่ม ถึงแม้สภาวะสุขภาพช่องปากของคนไทยในภาพรวมมีแนวโน้มดีขึ้น แต่การเข้าถึงบริการของแต่ละกลุ่มวัยยังต่ำ โดยเฉพาะเด็กวัยเรียนซึ่งต้องได้รับการดูแลช่องปากอย่างเข้มงวด พบว่าได้รับการตรวจฟันไม่ถึงร้อยละ ๕๐ และโรคฟันผุยังเป็นปัญหาสุขภาพที่สำคัญของกลุ่มวัยเด็ก

ด้วยสถานการณ์ดังกล่าว เพื่อให้การเข้าถึงบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคช่องปากเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริการทันตกรรมป้องกันในกลุ่มเป้าหมายสำคัญ ได้แก่ กลุ่มเด็กเล็กและเด็กโตได้มีสุขภาพฟันที่แข็งแรง เป็นรากฐานที่สำคัญระยะยาวต่อการสุขภาพช่องปากที่ดี รวมถึงกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ที่มุ่งเสริมสร้างการตั้งครรภ์คุณภาพ กระทรวงสาธารณสุขและสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จึงกำหนดให้มีการจ่ายตามรายการบริการ (fee schedule) สำหรับบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคช่องปาก ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓

สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขร่วมกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้จัดทำคู่มือการบริหารจัดการการบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากที่มุ่งเน้นการเข้าถึงบริการของกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว เพื่อเป็นมาตรฐานและเอกสารอ้างอิงสำหรับการดำเนินงานของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องจะได้ใช้คู่มือเล่มนี้ให้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการบรรลุถึงการมีสุขภาพช่องปากที่ดีต่อไป

นพ.ศักดิ์ชัย กาญจนวัฒนา

(เลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ)

สารบัญ

บทที่ 1 ความจำเป็นและที่มา

บทที่ 2 มาตรการและกิจกรรมสำคัญในการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก

บทที่ 3 รายการบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก ที่จ่ายตามรายการบริการ (fee schedule) และแนวทางการชดเชยค่าบริการ

บทที่ 4 แนวทางการบันทึกข้อมูลและการส่งข้อมูล

บทที่ 5 บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และแนวทางในการจัดบริการ

บทที่ 6 ตัวชี้วัด การกำกับ ติดตามและประเมินผล

ภาคผนวก

การบริหารจัดการการบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก
ที่มุ่งเน้นการเข้าถึงบริการบางกลุ่มวัยเป็นการจำเพาะ ปีงบประมาณ 2563

บทที่ 1
ความจำเป็นและที่มา

จากข้อมูลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติครั้งที่ 8 พ.ศ. 2560 เปรียบเทียบกับการสำรวจใน 7 ครั้งที่ผ่านมา นับตั้งแต่การสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติครั้งที่ 1 พ.ศ. 2503 พบว่าสภาวะสุขภาพช่องปากของประชากรไทยมีแนวโน้มในภาพรวมดีขึ้น โดยความชุกของโรคฟันผุในกลุ่มเด็กลดลง โดยร้อยละของเด็กอายุ 5 และ 12 ปีที่มีฟันผุ ลดลงจากร้อยละ 85.3 และ 52.9 ในพ.ศ. 2537 เป็น ร้อยละ 75.6 และ 52.0 ในพ.ศ. 2560 ร้อยละของจำนวนฟันถาวรที่ใช้เคี้ยวอาหารได้ในช่องปากกลุ่มวัยทำงานและผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น และอัตราการสูญเสียฟันในกลุ่มวัยทำงานและผู้สูงอายุลดลง โดยร้อยละของวัยทำงานที่มีฟันถาวรอย่างน้อย 20 ซี่เพิ่มจากร้อยละ 91.9 ในพ.ศ. 2537 เป็น ร้อยละ 98.1 ในพ.ศ. 2560 ส่วนผู้สูงอายุ 60-74 ปีที่มีฟันถาวรอย่างน้อย 20 ซี่ เพิ่มจากร้อยละ 47.7 ในพ.ศ. 2537 เป็น ร้อยละ 56.1 ในพ.ศ. 2560 แม้ว่าจะมีแนวโน้มของปัญหาลดลง แต่ความชุกของโรคฟันผุในกลุ่มเด็กยังคงสูง ในฟันน้ำนมความชุกของโรคฟันผุในเด็ก 3 ปี และ 5 ปี เป็นร้อยละ 52.9 และ 75.6 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยร้อยละฟัน ผุ ถอน อุด (dmft) ของเด็กอายุ 5 ปี จากการสำรวจครั้งนี้คือ 4.5 ซี่/คน ในเด็กอายุ 12 ปี พบว่ามีความชุกของโรคฟันผุในฟันถาวรร้อยละ 52.0 โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละฟัน ผุ ถอน อุด (DMFT) 1.4 ซี่/คน จะเห็นได้ว่าโรคฟันผุยังคงเป็นปัญหาสุขภาพที่สำคัญในกลุ่มวัยเด็ก

อนึ่ง เมื่อเปรียบเทียบผลการสำรวจพ.ศ. 2560 กับพ.ศ. 2555 พบว่า สภาวะสุขภาพช่องปากมีแนวโน้มแย่ลงกว่าเดิม โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กปฐมวัย พบเด็กอายุ 3 ปีที่มีฟันผุ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 51.7 ในพ.ศ. 2555 เป็น ร้อยละ 52.9 ในพ.ศ. 2560 ส่วนกลุ่มเด็กอายุ 12 ปียังคงมีความชุกโรคฟันผุใกล้เคียงเดิม คือร้อยละ 52.3 ในพ.ศ. 2555 เป็น ร้อยละ 52.0 ในพ.ศ. 2560 ขณะที่เด็กได้รับการตรวจฟันเพียงร้อยละ 46 (ข้อมูล HDC ปี 2560 ร้อยละเด็ก 6-12 ปี) ซึ่งเป็นช่วงวัยที่ควรต้องได้รับการดูแลอย่างเข้มข้นเนื่องจากเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนชุดฟันเป็นฟันถาวรตั้งแต่อายุ 7 ปีถึงประมาณอายุ 12-13 ปี ยิ่งไปกว่านั้น ในเด็กเล็กและเด็กโต ยังมีฟันที่เพิ่งเริ่มงอกขึ้นในฟันน้ำนมและฟันถาวรถึงร้อยละ 20-30 ซึ่งสามารถยับยั้งได้ด้วยการใช้ฟลูออไรด์ความเข้มข้นสูงเฉพาะที่ นอกจากนี้ ในกรณีที่มีฟันกรามถาวรยังไม่งอก แต่มีหลุมร่องฟันลึก ก็สามารถป้องกันได้ด้วยการเคลือบหลุมร่องฟัน หากสามารถดูแลเด็กกลุ่มนี้ได้ดี จะสามารถสร้างอุปนิสัยในการดูแลได้ด้วยตนเองในระยะยาว ป้องกันมิให้โรคฟันผุที่อาจเกิดขึ้นลุกลามต่อไปจนทำให้เกิดความยุ่งยากในการรักษาและสูญเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นมากเพื่อเก็บรักษาฟัน

นอกจากนี้ยังมีกลุ่มประชากรที่สำคัญอีกกลุ่มหนึ่งคือ กลุ่มหญิงตั้งครรภ์ซึ่งจัดเป็นประชากรกลุ่มที่มีความอ่อนไหว (vulnerable) ต่อโรคในช่องปาก เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย การเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมน ส่งผลให้หญิงตั้งครรภ์มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคในช่องปาก ทั้งโรคปริทันต์และโรคฟันผุมากขึ้น ในประชากรไทยพบหญิงตั้งครรภ์มีฟันผุประมาณร้อยละ 80 เหงือกอักเสบประมาณร้อยละ 90 และโรคปริทันต์อักเสบประมาณร้อยละ 20 โดยครึ่งหนึ่งของหญิงตั้งครรภ์ที่มีปัญหาสุขภาพช่องปากไม่ได้รับการรักษาทางทันตกรรม ซึ่งความผิดปกติเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของหญิงตั้งครรภ์ ทั้งในด้านการบดเคี้ยว ความเจ็บปวดฟัน อารมณ์ รวมถึงกระทบต่อการทำกิจวัตรตามปกติ นอกจากนี้โรคในช่องปากยังส่งผลต่อคุณภาพการตั้งครรภ์ อาทิ ทารกคลอดก่อนกำหนด น้ำหนักทารกแรกคลอดต่ำ ภาวะครรภ์เป็นพิษ และเบาหวานขณะ

ตั้งครรภ์ และเมื่อทารกคลอดออกมา มารดาที่มีฟันผุลุกลามในช่องปากสามารถส่งผ่านเชื้อก่อโรคฟันผูทางน้ำลายส่งผลให้ทารกมีความเสี่ยงในการเกิดฟันผูเพิ่มขึ้นถึง 5 เท่า จึงมีความจำเป็นต้องส่งเสริมให้หญิงตั้งครรภ์เข้าถึงบริการทันตกรรมอย่างครอบคลุมมากขึ้น

เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากทั้งในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และกลุ่มวัยเด็กที่มีความสำคัญต่อการสร้างรากฐานการดูแลอนามัยช่องปากได้ด้วยตนเอง รวมทั้งส่งเสริมการใช้งานของฟันให้มีประสิทธิภาพเต็มที่ จึงปรับการจ่ายจากเหมาจ่ายค่าบริการ เป็นการจ่ายตามรายการบริการ (fee schedule) เป็นการเฉพาะในบางรายการ เพื่อสนับสนุนหน่วยบริการให้บริการงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากไม่ให้เกิดความจนสูญเสียฟันถาวรต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากในหญิงตั้งครรภ์
2. เพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากทั้งในเด็กเล็กและเด็กโต
3. เพื่อลดความชุกของการเกิดโรคฟันผูในเด็กวัยเรียน

บทที่ 2

มาตรการและกิจกรรมสำคัญในการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก

เพื่อให้หญิงตั้งครรภ์ เด็กเล็กและเด็กโต ได้รับการดูแล และเข้าถึงบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก มีสุขภาพช่องปากและคุณภาพชีวิตที่ดี มาตรการที่สำคัญจึงประกอบด้วย

“ตรวจ ฝึกทักษะ ความรู้ อาหาร และบริการ”

มาตรการสำคัญ

1. การตรวจสุขภาพช่องปากและประเมินความเสี่ยง (oral health screening and risk assessment)

เพื่อประเมินสภาวะช่องปาก และความเสี่ยงจากพฤติกรรม การดูแลสุขภาพช่องปาก การบริโภคอาหาร ช่วยในการวางแผนการดูแลรักษาเป็นรายบุคคล การตรวจสุขภาพช่องปากโดยทันตบุคลากร ประกอบด้วย การตรวจฟันผุ ความสะอาดของฟัน เหงือกอักเสบ รวมถึงสภาวะปริทันต์ และความผิดปกติของเนื้อเยื่อในช่องปาก มีการวางแผนการรักษาที่สอดคล้องกับสภาวะช่องปาก ระดับความเสี่ยงของการเกิดโรคฟันผุ และบริบทของกลุ่มเป้าหมาย

การตรวจสุขภาพช่องปากและวางแผนการรักษาที่ครอบคลุมทุกระยะของการเกิดโรค (caries as a continuum) เป็นวิธีการที่เป็นที่ยอมรับในปัจจุบันว่า สามารถควบคุมและป้องกันการลุกลามของโรคในช่องปากได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถ 1) ป้องกันไม่ให้เกิดโรคฟันผุ 2) ยับยั้งการเกิดรูฟันผุ (cavity) และ 3) ป้องกันไม่ให้เกิดรอยโรคฟันผุเพิ่มขึ้น (increment)

2. การฝึกทักษะการแปรงฟันด้วยยาสีฟันที่มีฟลูออไรด์ (assessment and training of tooth brushing skill)

เพื่อให้สามารถดูแลทำความสะอาดช่องปากตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรเน้นการฝึกแปรงฟันแบบลงมือปฏิบัติ ร่วมกับการทำ plaque control (ย้อมสีฟัน) ในกลุ่มเป้าหมาย คือ หญิงตั้งครรภ์ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ครู นักเรียน อสม. ประชาชนทั่วไป และบุคลากรสาธารณสุข รวมถึงสามารถประเมินความสะอาดหลังแปรงฟันได้

การแปรงฟันด้วยยาสีฟันที่มีฟลูออไรด์ทุกวันอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง แนะนำการเลือกใช้แปรงสีฟันที่มีคุณภาพตามมาตรฐานกรมอนามัย ส่งเสริมการแปรงฟันแบบแห้ง (การแปรงฟันที่ไม่ใช้น้ำหรือใช้น้อย) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของฟลูออไรด์ในการป้องกันฟันผุมากขึ้น

การแปรงฟันด้วยยาสีฟันที่มีฟลูออไรด์เป็นการส่งเสริมสุขภาพช่องปากร่วมกับทันตกรรมป้องกัน เพราะนอกจากจะได้ผลในการทำความสะอาดช่องปากแล้ว ยังเป็นวิธีการให้ฟลูออไรด์เฉพาะที่อย่างสม่ำเสมอซึ่งให้ผลในการป้องกันฟันผุ และเป็นมาตรการสำคัญที่ช่วยเสริมประสิทธิภาพในการป้องกันฟันผุของเคลือบหลุมร่องฟัน อีกทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ ครู บุคลากรสาธารณสุข ครอบครัว และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเป็นตัวหลักในการรับผิดชอบดำเนินการได้

3. การสื่อสารความรู้ (oral health education and communication)

ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ภาควิชาเครือข่าย และกลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพช่องปากตามกลุ่มวัย ด้วยข้อมูล ความรู้ และ key message ที่เข้าใจง่าย กระชับ ตรงประเด็น สื่อสารผ่านช่องทางที่เข้าถึงง่ายเหมาะสมกับบริบทของกลุ่มเป้าหมาย เช่น การประชุม อบรม โปสเตอร์ สอนช่างเก้าอี้ การใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) และเสียงตามสาย

4. การบริโภคอาหารที่ดีต่อสุขภาพช่องปาก (diet for oral health)

ขนมถั่วและเครื่องดื่มเป็นแหล่งน้ำตาลหลักที่เด็กได้รับในแต่ละวัน ทันตบุคลากรและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต้องมีมาตรการในการบริโภคอาหารที่เป็นประโยชน์ งด ลดขนมหวานและเครื่องดื่มต่าง ๆ อย่างเข้มงวด ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียน จัดสิ่งแวดล้อมด้านอาหารและเครื่องดื่มให้อื้อต่อการมีสุขภาพช่องปากที่ดี ไม่มีอาหารหวานมันเค็ม จำกัดการบริโภคอาหารว่างไม่เกินวันละ 2 ครั้ง และส่งเสริมให้มีบริการน้ำดื่มสะอาด การรณรงค์ดื่มนมจืดและน้ำเปล่า ส่งเสริมการกินผักและผลไม้ งดน้ำอัดลมในงานบุญและงานรื่นเริงต่าง ๆ

5. การให้บริการทันตกรรม (oral health services)

การให้บริการทันตกรรมโดยทันตบุคลากร เพื่อยับยั้ง ป้องกัน และรักษาโรคในช่องปาก ในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ ทันตแพทย์ควรดูแลสุขภาพฟันและเหงือกให้สะอาด การขูดหินน้ำลาย ขัดและทำความสะอาดฟัน จะมีส่วนช่วยสร้างเสริมการตั้งครรภ์อย่างมีคุณภาพมากขึ้น ป้องกันสภาวะคลอดก่อนกำหนด เด็กแรกเกิดน้ำหนักน้อยได้ ในกลุ่มเด็กปฐมวัยและวัยเรียน เช่น ทาฟลูออไรด์วาร์นิช เคลือบฟลูออไรด์เจล ใช้ซิลเวอร์ไดเอมีนฟลูออไรด์ (silver diamine fluoride: SDF) เพื่อยับยั้งการลุกลามโรคฟันผุในน้ำนมและฟันถาวรไม่ให้ลุกลามต่อไป การเคลือบหลุมร่องฟัน การอุดฟันแบบ SMART technique ในกลุ่มเด็กเล็ก และเด็กก่อนวัยเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ศพด.) รวมถึงการให้บริการทันตกรรมตามความจำเป็น (treatment needs) ควรรีบดำเนินการเมื่อพบรอยโรค ซึ่งจะลดการสูญเสียฟันได้

กิจกรรมสำคัญในแต่ละกลุ่ม

หญิงตั้งครรภ์

1. การตรวจประเมินสุขภาพช่องปาก และวางแผนการรักษา
หญิงตั้งครรภ์ทุกคนที่มาฝากครรภ์ครั้งแรกที่สถานบริการของรัฐ (คลินิกฝากครรภ์) จะได้รับส่งต่อมาเพื่อรับบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากที่คลินิกทันตกรรมเพื่อตรวจประเมินสุขภาพช่องปาก (ตรวจฟัน ผุรายซี่ สภาวะเหงือกอักเสบ ปริทันต์) และ วางแผนการรักษา โดยทันตบุคลากร
2. การให้ทันตสุขศึกษา (คำแนะนำการดูแลสุขภาพช่องปากตนเองในระหว่างตั้งครรภ์ ความสำคัญของสุขภาพช่องปากแม่ ต่อสุขภาพลูกในครรภ์) และฝึกทักษะแปรงฟันแบบลงมือปฏิบัติ key message สำคัญได้แก่ ความสำคัญของสุขภาพช่องปากแม่ต่อสุขภาพของแม่และทารกในครรภ์ ความปลอดภัยในการทำฟันขณะตั้งครรภ์ การดูแลสุขภาพช่องปากขณะตั้งครรภ์ เช่น “สุขภาพช่องปากแม่มีผลต่อสุขภาพแม่และลูก” “การทำฟันช่วงตั้งครรภ์ปลอดภัย” “โรคในช่องปากส่งผลต่อสุขภาพแม่และทารกในครรภ์ เช่น การคลอดก่อนกำหนด น้ำหนักแรกเกิดต่ำ” “เชื้อโรคฟันผุจากแม่สามารถถ่ายทอดผ่านน้ำลายไปยังลูกได้” “หญิงตั้งครรภ์ทุกคนมีสิทธิรับการตรวจฟัน ขัดทำความสะอาดฟัน ฟรี”
3. การขัดและทำความสะอาดฟัน หรือการขูดหินน้ำลาย (oral prophylaxis or scaling)
4. การให้บริการทันตกรรมตามความจำเป็น (ตามแผนการรักษา และความจำเป็นเร่งด่วน)

เด็กปฐมวัยในคลินิกเด็กดี

1. ตรวจช่องปากและประเมินความเสี่ยงต่อฟันผุโดยทันตบุคลากร
เด็กอายุ 6 9 12 18 24 30 และ 36 เดือน หรือทุก 6 เดือน ที่มารับวัคซีนที่คลินิกเด็กดี ได้รับการตรวจ

ช่องปาก (ความสะอาด และฟันผุ) และประเมินความเสี่ยงต่อฟันผุ (มีคราบจุลินทรีย์ ฟันผุระยะแรกเป็นรอยขาวขุ่น ฟันผุเป็นรู พฤติกรรมบริโภคไม่เหมาะสม)

2. ฝึกทักษะแปรงฟันเด็กให้กับผู้ปกครอง และให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพช่องปากแก่เด็ก ผู้ปกครองได้รับคำแนะนำเรื่อง การดูแลสุขภาพช่องปากเด็ก (เริ่มแปรงฟันให้เด็กตั้งแต่ฟันซี่แรก ด้วยยาสีฟันที่มีฟลูออไรด์ วันละ 2 ครั้ง) และพฤติกรรมการบริโภคที่เหมาะสม (งดนมมื่อดึก กินนมจืด ไม่กินนมหวาน นมเปรี้ยว กินขนมไม่เกินวันละ 2 ครั้ง ฝึกเด็กกินผัก ผลไม้) และฝึกทักษะแปรงฟันแบบลงมือปฏิบัติ การตรวจฟันเด็กด้วยตนเอง (ตรวจความสะอาด ฟันผุ) ผู้ปกครองควรตรวจฟันเด็กเดือนละครั้ง และพามาตามนัดทุกครั้ง ถ้าพบฟันผุระยะแรก ควรแจ้งทันตบุคลากรเพื่อทาฟลูออไรด์วารินิช
3. ทาฟลูออไรด์วารินิช ในเด็กกลุ่มเสี่ยง
4. การนัดหมายเพื่อรับการอุดฟัน หรือรักษารากฟัน ในเด็กที่มีฟันผุเป็นรู โดยทันตบุคลากร

เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ชั้นอนุบาล)

1. จัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการดูแลสุขภาพช่องปากเด็ก

เพื่อส่งเสริมให้เด็กปฐมวัย ได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ด้านสุขภาพช่องปากที่ดี มีทัศนคติด้านบวก เกิดเป็นสุขนิสัยที่พึงประสงค์ต่อไป กิจกรรมประกอบด้วย

- จัดกิจกรรมแปรงฟันด้วยยาสีฟันที่มีฟลูออไรด์ หลังอาหารกลางวันทุกวัน
- เด็กใช้แปรงสีฟันที่มีคุณภาพตามมาตรฐานกรมอนามัย
- ผู้ดูแลเด็กควรตรวจความสะอาดฟันเด็กหลังแปรงฟัน
- จัดอาหารว่างที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพและไม่ทำให้ฟันผุ เช่น ผลไม้ ขนมที่ทำจากผลไม้ หรือธัญพืช
- รณรงค์ให้ผู้ปกครอง ฝึกเด็กดื่มนมรสจืด / เลิกดื่มนมจากขวด และฝึกการบริโภคที่เหมาะสม

2. การเฝ้าระวังฟันผุ

เพื่อค้นหา ป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคฟันผุในฟันน้ำนม (ฟันถาวร) รวมถึงการยับยั้งการลุกลามของโรคฟันผุ กิจกรรมประกอบด้วย

- ตรวจฟันเด็ก โดยทันตบุคลากร ภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อประเมินความเสี่ยงต่อฟันผุ
- ทาฟลูออไรด์วารินิชในรายที่มีความเสี่ยงเกิดฟันผุ / การทาซิลเวอร์ไดเอไมนฟลูออไรด์ในรายที่พบฟันผุระยะเริ่มต้น การเคลือบหลุมร่องฟันถาวร ป้องกันฟันถาวรผุ (ชั้นอนุบาล)
- การอุดฟันแบบ SMART technique หรือส่งต่อเพื่ออุดฟันรักษารากฟัน ในรายที่ฟันผุเป็นรู ส่งต่อและติดตามให้เด็กได้รับการอุดฟันรักษารากฟัน โดยทันตบุคลากร ในรายที่พบว่า มีฟันผุ

3. พัฒนาศักยภาพผู้ดูแลเด็ก และครูอนุบาล ในเรื่องดูแลสุขภาพช่องปากเด็ก และการบริโภคที่เหมาะสม

เด็กวัยเรียน

1. การตรวจสุขภาพช่องปาก และวางแผนการรักษาในเด็กวัยเรียน (4-12 ปี) ทั้งในสถานพยาบาลและนอกสถานพยาบาล
2. การเคลือบ/ทาฟลูออไรด์เฉพาะที่ ในเด็กวัยเรียน (4-12 ปี) ในเด็กกลุ่มเสี่ยง ทุก 6 เดือน

3. การเคลือบหลุมร่องฟัน ในเด็กวัยเรียน (6-12 ปี) ในฟันถาวรซี่ที่ 6 และ 7 ที่มีหลุมและร่องฟันลึก มีระบบการตรวจสอบการยึดติดของสารเคลือบหลุมร่องฟันอย่างสม่ำเสมอ และเคลือบหลุมร่องฟันซ้ำในกรณีวัสดุหลุดบางส่วนหรือหลุดทั้งหมด
4. สนับสนุนให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนทุกแห่ง มีการจัดกิจกรรมแปรงฟันด้วยยาสีฟันที่มีฟลูออไรด์ หลังอาหารกลางวันทุกวันอย่างมีประสิทธิภาพ และจัดการเรียนรู้เรื่องการดูแลสุขภาพช่องปาก การควบคุมอาหารว่างและเครื่องดื่มรสหวานทุกชั้นเรียน

บทที่ 3

รายการบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก ที่จ่ายตามรายการ (fee schedule) และแนวทางการชดเชยค่าบริการ

เป็นค่าใช้จ่ายบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากที่ต้องการเร่งรัดการเข้าถึงบริการเฉพาะของประชาชนทุกสิทธิ ซึ่งในปีงบประมาณ 2563 มีจำนวน 3 รายการ ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย	รายการบริการ	อัตรา
กลุ่มหญิงตั้งครรภ์	ตรวจสุขภาพช่องปาก และขัดและทำความสะอาดฟัน*	เหมาจ่าย 500 บาทต่อการตั้งครรภ์
กลุ่มเด็กอายุ 4-12 ปี	บริการเคลือบฟันด้วยฟลูออไรด์โดยใช้ฟลูออไรด์ความเข้มข้นสูงเฉพาะที่	เหมาจ่าย 100 บาทต่อราย ต่อ 1 ปีงบประมาณ
กลุ่มเด็กอายุ 6-12 ปี	บริการเคลือบหลุมร่องฟันสำหรับฟันกรามถาวรซี่ 6 และ 7	250 บาทต่อซี่ ไม่เกิน 4 ซี่ต่อ 1 ปีงบประมาณ

*ขัดและทำความสะอาดฟัน ให้หมายรวมถึงขูดหินน้ำลายด้วย

แนวทางการชดเชยค่าบริการ

1. บริการตรวจสุขภาพช่องปาก ขัดและทำความสะอาดฟันในหญิงตั้งครรภ์

1.1. กลุ่มเป้าหมาย

หญิงไทยตั้งครรภ์ ทุกสิทธิ (สิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ(UC) สิทธิสวัสดิการข้าราชการรวมข้าราชการท้องถิ่นและรัฐวิสาหกิจ สิทธิประกันสังคม สิทธิว่าง)

1.2. หน่วยบริการที่ให้บริการและมีสิทธิรับค่าใช้จ่าย

หน่วยบริการในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้แก่ หน่วยบริการปฐมภูมิ หน่วยบริการประจำ หน่วยบริการรับส่งต่อทั่วไป และหน่วยบริการร่วมให้บริการด้านทันตกรรม

หน่วยบริการสามารถให้บริการทันตกรรมป้องกันตามรายการบริการดังกล่าวแก่หญิงตั้งครรภ์ ทุกสิทธิ โดยไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม ถึงแม้ไม่ได้ลงทะเบียนสิทธิกับหน่วยบริการหรือเครือข่ายนั้น (ไม่จำเป็นต้องผ่านระบบส่งต่อ)

กรณีหน่วยบริการปฐมภูมิที่เป็นเครือข่ายของหน่วยบริการประจำ สปสช.จ่ายให้กับหน่วยบริการประจำที่เป็นแม่ข่าย

1.3. อัตราชดเชยค่าบริการ มีดังนี้

บริการตรวจสุขภาพช่องปาก ขัดและทำความสะอาดฟัน เหมาจ่าย 500 บาทต่อการตั้งครรภ์

1.4. การส่งข้อมูลขอรับค่าใช้จ่าย

1.4.1. หน่วยบริการสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขให้ส่งผ่านระบบ e-Claim (<http://eclaim.nhso.go.th>) กรณี รพสต. ส่งข้อมูลการให้บริการผ่านหน่วยบริการประจำ คู่สัญญา(CUP) เป็นผู้บันทึกข้อมูลเพื่อส่งเบิก

1.4.2. หน่วยบริการนอกสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และโรงพยาบาลเอกชนให้หน่วยบริการส่งข้อมูลผ่านระบบ e-Claim ให้ส่งข้อมูลผ่านระบบ e-Claim (<http://eclaim.nhso.go.th>)

1.4.3. ให้หน่วยบริการส่งข้อมูลผ่านระบบ e-Claim (<http://eclaim.nhso.go.th>) มายังสปสช.ทุก

เดือนหรือทุกวัน รายละเอียดดังนี้

รายการบริการ	ICD-10TM
ตรวจสุขภาพช่องปาก	2330011, 2330013 (รหัสเดียว)
ขัดและทำความสะอาดฟัน	2387010, 2277310, 2277320, 2287310, 2287320 (มีรหัสเดียว หรือหลายรหัสก็ได้)

- 1.4.4. ฟันที่สบสข.เขต 1-12 จะต้องบันทึกการให้บริการทั้งตรวจสุขภาพช่องปาก และขัดและทำความสะอาดฟันครบทั้งสองรายการ จึงจะสามารถได้รับค่าใช้จ่าย
- 1.4.5. สำนักงานจะประมวลผลข้อมูลบริการ และพิจารณาจ่ายชดเชยทุกเดือน โดยหน่วยบริการสามารถตรวจสอบการจ่ายได้จาก www.nhso.go.th ->-> nhso Budget ->-> e-Claim Seamless for DMIS
- 1.4.6. กรณีที่หน่วยบริการได้รับค่าใช้จ่ายไม่เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และอัตราค่าใช้จ่ายที่กำหนด หน่วยบริการสามารถอุทธรณ์ได้ภายใน 30 วัน หลังจากการแจ้งค่าใช้จ่ายจาก www.nhso.go.th ->-> nhso Budget
- 1.4.7. การติดต่อประสานงานเรื่องการส่งข้อมูลและการจ่ายชดเชย ติดต่อได้ที่ Help desk โทรศัพท์ 02 142 3100 – 3 ในวันและเวลาราชการ

2. บริการทันตกรรมป้องกันในเด็กวัยเรียน อายุ 4-12 ปี

2.1. กลุ่มเป้าหมาย

เด็กไทย อายุ 4-12 ปี ทุกสิทธิ (นับคนที่อายุ 4-12 ปี 11 เดือน 29 วัน ณ วันรับบริการ)

2.2. หน่วยบริการที่ให้บริการและมีสิทธิรับค่าใช้จ่าย

หน่วยบริการในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้แก่ หน่วยบริการปฐมภูมิ หน่วยบริการประจำ หน่วยบริการรับส่งต่อทั่วไป และหน่วยบริการร่วมให้บริการด้านทันตกรรม

หน่วยบริการสามารถให้บริการทันตกรรมป้องกันตามรายการบริการดังกล่าวแก่เด็ก ทุกสิทธิ โดยไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม ถึงแม้ไม่ได้ลงทะเบียนสิทธิกับหน่วยบริการหรือเครือข่ายนั้น (ไม่จำเป็นต้องผ่านระบบส่งต่อ)

กรณีหน่วยบริการปฐมภูมิที่เป็นเครือข่ายของหน่วยบริการประจำ สบสข.จ่ายให้กับหน่วยบริการประจำที่เป็นแม่ข่าย

2.3. อัตราชดเชยค่าบริการ มีดังนี้

- 1) บริการเคลือบฟลูออไรด์เฉพาะที่ สำหรับเด็กอายุ **4-12** ปี เหมาจ่าย 100 บาทต่อราย ต่อ 1 ปีงบประมาณ
- 2) บริการเคลือบหลุมร่องฟัน(เฉพาะฟันกรามถาวร) สำหรับเด็กอายุ **6-12** ปี จ่าย 250 บาทต่อซี่ ไม่เกิน 4 ซี่ต่อ 1 ปีงบประมาณ และต้องรับผิดชอบทำซ้ำกรณีที่มีการแตกหรือหักบิ่น โดยไม่ได้รับค่าใช้จ่าย

2.4. การส่งข้อมูลขอรับค่าใช้จ่าย

- 1) หน่วยบริการภาครัฐ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

- รพศ. / รพท. / รพช.) ส่งผ่านโปรแกรม e-Claim
 - รพสต. ให้ส่งข้อมูลการให้บริการตามโครงสร้างมาตรฐานข้อมูลด้านสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข (43 แฟ้ม) แฟ้มที่ สปสช. จะใช้ในการประมวลผลจ่ายมี แฟ้ม 1 PERSON, แฟ้ม 14 SERVICE และ แฟ้ม 17 PROCEDURE_OPD
- 2) หน่วยบริการภาครัฐ สังกัดอื่น และเอกชน ให้ส่งข้อมูลผ่านระบบ e-Claim (<http://eclaim.nhso.go.th>)
- 3) ให้หน่วยบริการส่งข้อมูลผ่านระบบ e-Claim (<http://eclaim.nhso.go.th>) หรือ 43 แฟ้มผ่านโปรแกรม OP/PP Individual Records (<http://op.nhso.go.th/op/>) ส่งข้อมูลมายังสปสช. ทุกเดือนหรือทุกวัน รายละเอียดดังนี้

Template การส่ง ๔๓ แฟ้มสำหรับการขอชดเชยค่าบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก ที่มุ่งเน้นการเข้าถึงบริการบางกลุ่มวัยเป็นการจำเพาะ ในกลุ่มเด็ก 4 – 12 ปี สำหรับรพ.สต.

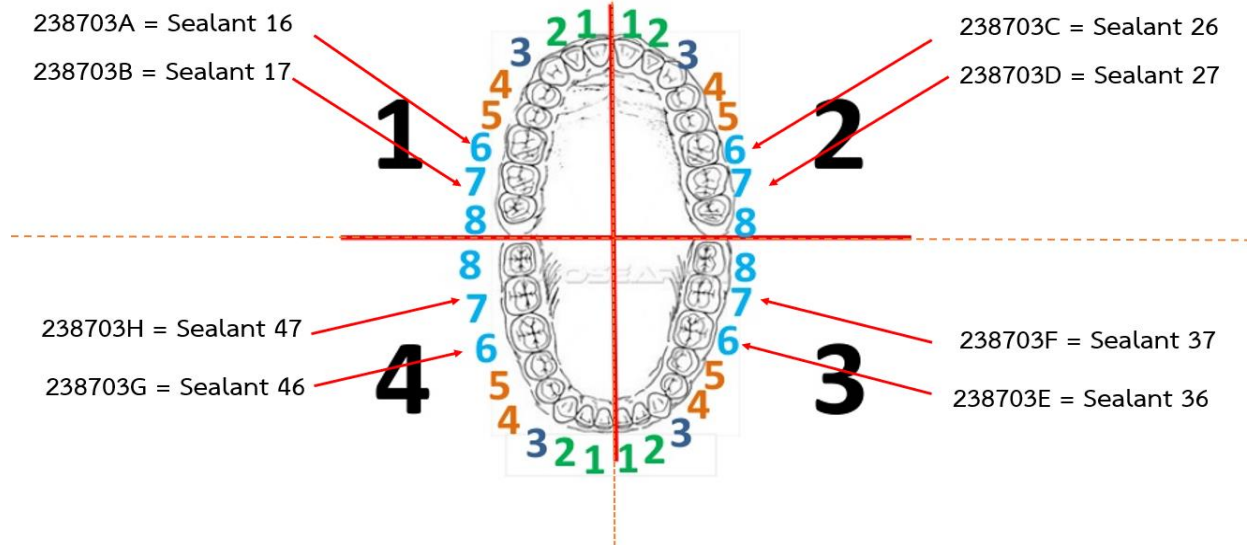
ฟลูออไรด์เฉพาะที่ ในเด็กวัยเรียน อายุ 4 – 12 ปี (คน)

เงื่อนไขฟลูออไรด์เฉพาะที่	ใช้แฟ้ม procedure_opd 필ด์ procedcode และมีเงื่อนไข - มี procedcode ได้แก่ 2377020, 2377021
เงื่อนไขรับบริการ	ใช้แฟ้ม person 필ด์ cid และมีเงื่อนไข - ไม่นับซ้ำ (distinct) cid - ขอชดเชยคนละ 1 ครั้งต่อปี
เงื่อนไขอายุ 4 – 12 ปี	ใช้แฟ้ม person 필ด์ birth และมีเงื่อนไข นับคนที่อายุ 4-12 ปี 11 เดือน 29 วัน ณ วันรับบริการ

เคลือบหลุมร่องฟัน ในเด็กวัยเรียน อายุ 6 – 12 ปี (ซี่)

เงื่อนไขเคลือบหลุมร่องฟัน	ใช้แฟ้ม procedure_opd 필ด์ procedcode และมีเงื่อนไข - มี procedcode ได้แก่ #16=238703A, #17=238703B, #26=238703C, #27=238703D, #36=238703E, #37=238703F, #46=238703G, #47=238703H (แต่ละ visit อาจมีหนึ่ง หรือหลายรหัสก็ได้) - ขอชดเชยคนละไม่เกิน 4 ซี่ต่อปี และไม่สามารถขอชดเชยการทำเคลือบหลุมร่องฟัน ในฟันซี่เดิมในปีได้ - การทำเคลือบหลุมร่องฟัน ในฟันแท้ซี่อื่นๆ ให้คงใช้รหัสหัตถการ 2387030 และการทำเคลือบหลุมร่องฟัน ในฟันน้ำนม ให้คงใช้รหัสหัตถการ 2377030
เงื่อนไขรับบริการ ครั้ง	ใช้แฟ้ม service 필ด์ hospcode+pid+seq+date_serv และมีเงื่อนไข - ไม่นับซ้ำ (distinct) hospcode+pid+seq+date_serv
เงื่อนไขอายุ 6 – 12 ปี	ใช้แฟ้ม person 필ด์ birth และมีเงื่อนไข นับคนที่อายุ 6-12 ปี 11 เดือน 29 วัน ณ วันรับบริการ

2387030 'Sealant per tooth, -permanent

หมายเหตุ : รหัสกำหนดจาก กองนโยบายและแผน กระทรวงสาธารณสุข

- 4) สำนักงานจะประมวลผลข้อมูลบริการ และพิจารณาจ่ายชดเชยทุกเดือน โดยหน่วยบริการสามารถตรวจสอบการจ่ายได้จาก www.nhso.go.th ->-> nhso Budget ->-> e-Claim Seamless
- 5) กรณีที่หน่วยบริการได้รับค่าใช้จ่ายไม่เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และอัตราค่าใช้จ่ายที่กำหนด หน่วยบริการสามารถอุทธรณ์ได้ภายใน 30 วัน หลังจากการแจ้งค่าใช้จ่ายจาก www.nhso.go.th ->-> nhso Budget
- 6) การติดต่อประสานงานเรื่องการส่งข้อมูลและการจ่ายชดเชย ติดต่อได้ที่ Help desk โทรศัพท์ 02 142 3100-3 ในวันและเวลาราชการ

3. บริการทันตกรรมป้องกันกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และกลุ่มเด็กวัยเรียน อายุ 4 - 12 ปี ของหน่วยบริการที่อยู่ในเขต 13 กรุงเทพมหานคร

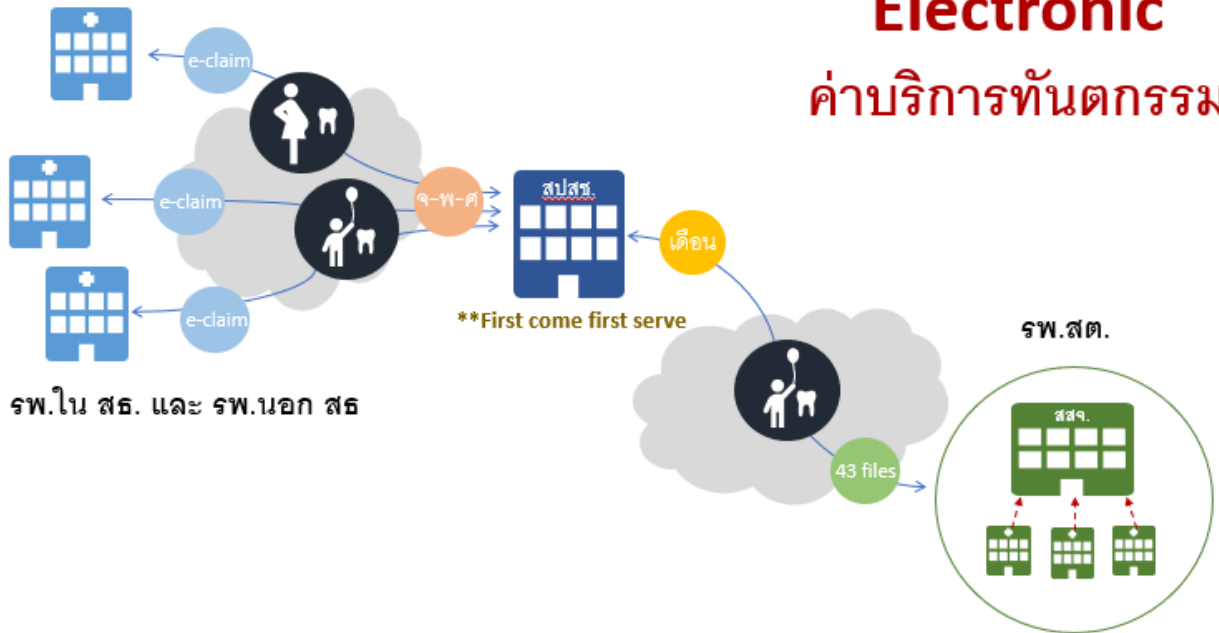
การบริหารรายการบริการทันตกรรมป้องกันกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และกลุ่มเด็กวัยเรียน อายุ 4 - 12 ปี ของหน่วยบริการที่อยู่ในเขต 13 กรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพระดับเขตพื้นที่ (อปสข) และการบริหารจัดการที่ สปสข.เขต 13 กทม. กำหนด

บทที่ 4

แนวทางการบันทึกข้อมูลและการส่งข้อมูล

ชื่อเรื่อง	การส่งข้อมูล		การตอบกลับข้อมูล (ผ่าน/ไม่ผ่าน)		รายงาน		การคำนวณจ่าย		การอุทธรณ์
	สธ.	non สธ.	สธ.	non สธ.	สธ.	non สธ.	สธ.	non สธ.	
บริการตรวจสุขภาพช่องปาก ขัดและทำความสะอาดฟันหญิง ตั้งครรภ์	- รพศ/รพท/ รพช. ส่ง e- claim - รพ.สต.ส่ง ข้อมูลผ่าน CUP เป็นผู้ บันทึก	e-claim	รอรอบ STM	จ-พฐ-ศุภร์	ผ่านระบบ e-claim มี รายงานพึงรับพึงจ่าย		ต้องมีการเบิก ANC (ฝากครรภ์) และมี หัตถการการตรวจ สุขภาพช่องปาก และ หัตถการขัด และทำความสะอาด ฟัน	ต้องมีการเบิก ANC (ฝากครรภ์) และ เบิกรายการ บริการตรวจสุขภาพ ช่องปากและเบิก รายการขัดทำความสะอาด สะอาดฟัน หญิง ตั้งครรภ์	ระบบ e- claim
เคลือบ/ทา ฟลูออไรด์เฉพาะที่	- รพศ/รพท/ รพช. ส่ง e- claim - รพ.สต.ส่ง 43 แฟ้ม	e-claim	รอรอบ STM	จ-พฐ-ศุภร์	ผ่านระบบ e-claim มี รายงานพึงรับพึงจ่าย		เป็นเด็ก อายุ 4-12 ปีและต้องมีการเบิก หัตถการเคลือบ/ทา ฟลูออไรด์เฉพาะที่	เป็นเด็ก อายุ 4-12 ปีและต้องมีการเบิก รายการเคลือบ/ทา ฟลูออไรด์เฉพาะที่	ระบบ e- claim
เคลือบหลุมร่องฟันในฟันกรามถาวร	- รพศ/รพท/ รพช. ส่ง e- claim - รพ.สต.ส่ง 43 แฟ้ม	e-claim	รอรอบ STM	จ-พฐ-ศุภร์	ผ่านระบบ e-claim มี รายงานพึงรับพึงจ่าย		เป็นเด็ก อายุ 6-12 ปีและต้องมีการเบิก หัตถการเคลือบ หลุมร่องฟันในฟัน กรามถาวร	เป็นเด็ก อายุ 6-12 ปีและต้องมีการเบิก รายการเคลือบหลุม ร่องฟันในฟันกราม ถาวร	ระบบ e- claim
หน่วยบริการที่ขึ้นทะเบียนกับ สปสช.เขต 13 กทม. บันทึกข้อมูลผ่านโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค BPPDS ของ สปสช.เขต 13 กทม.									

รูปแบบการขอเบิกทาง Electronic ค่าบริการทันตกรรม

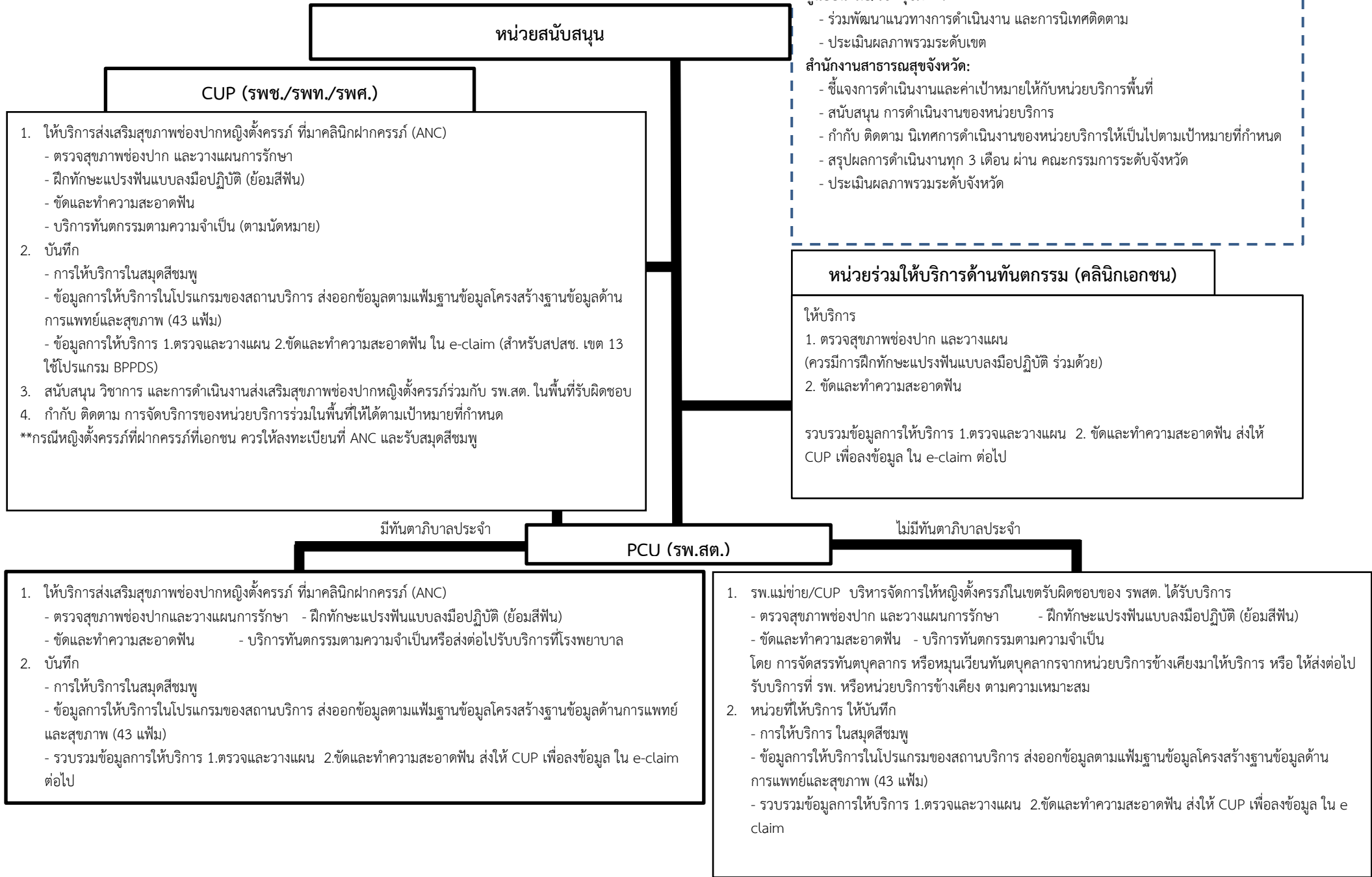

บทที่ 5

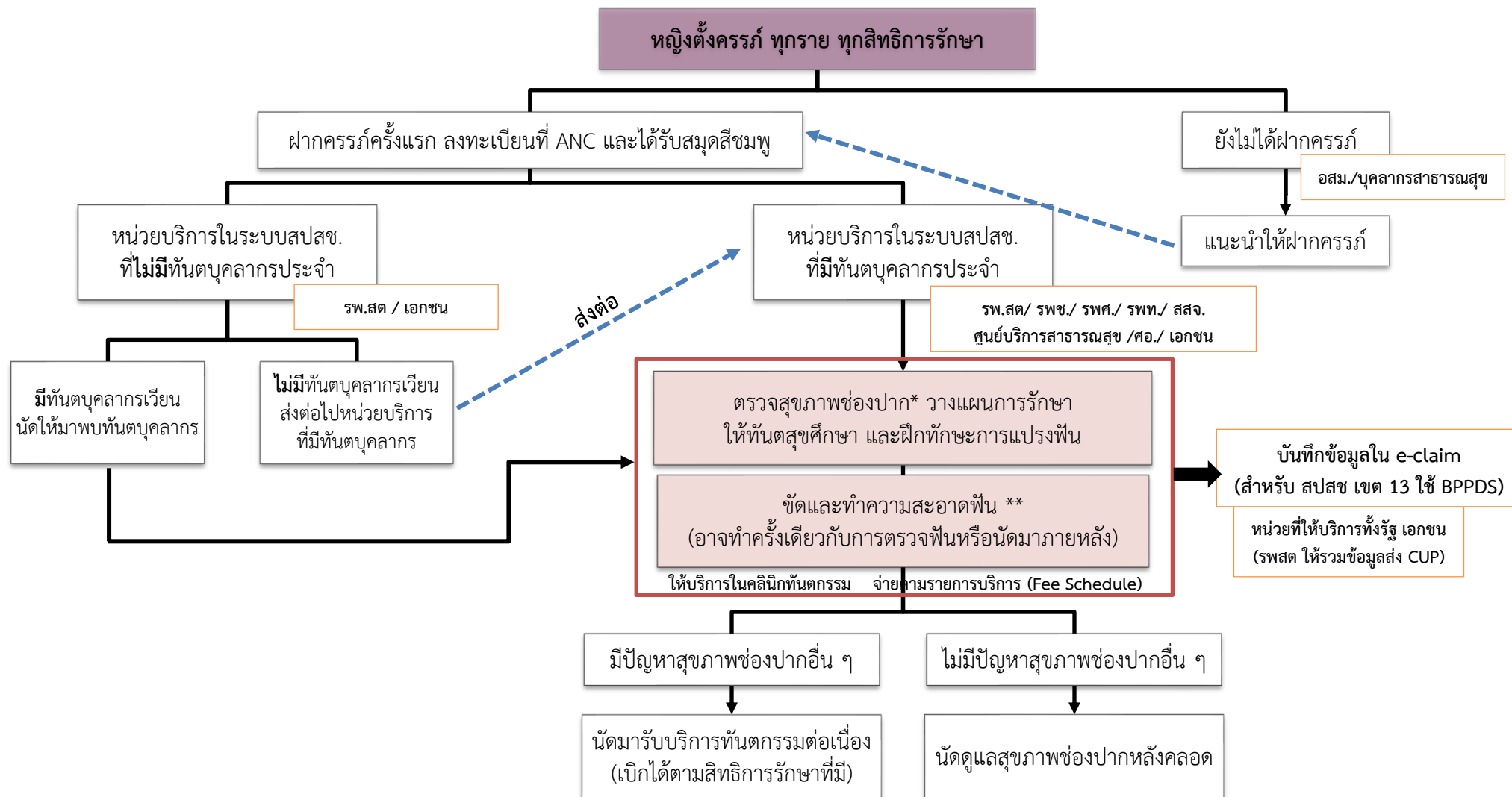
บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และแนวทางในการจัดบริการ

บทบาทของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และแนวทางในการจัดบริการกลุ่มเป้าหมายทั้งสองกลุ่ม มีรายละเอียดตามแผนภูมิ ดังนี้

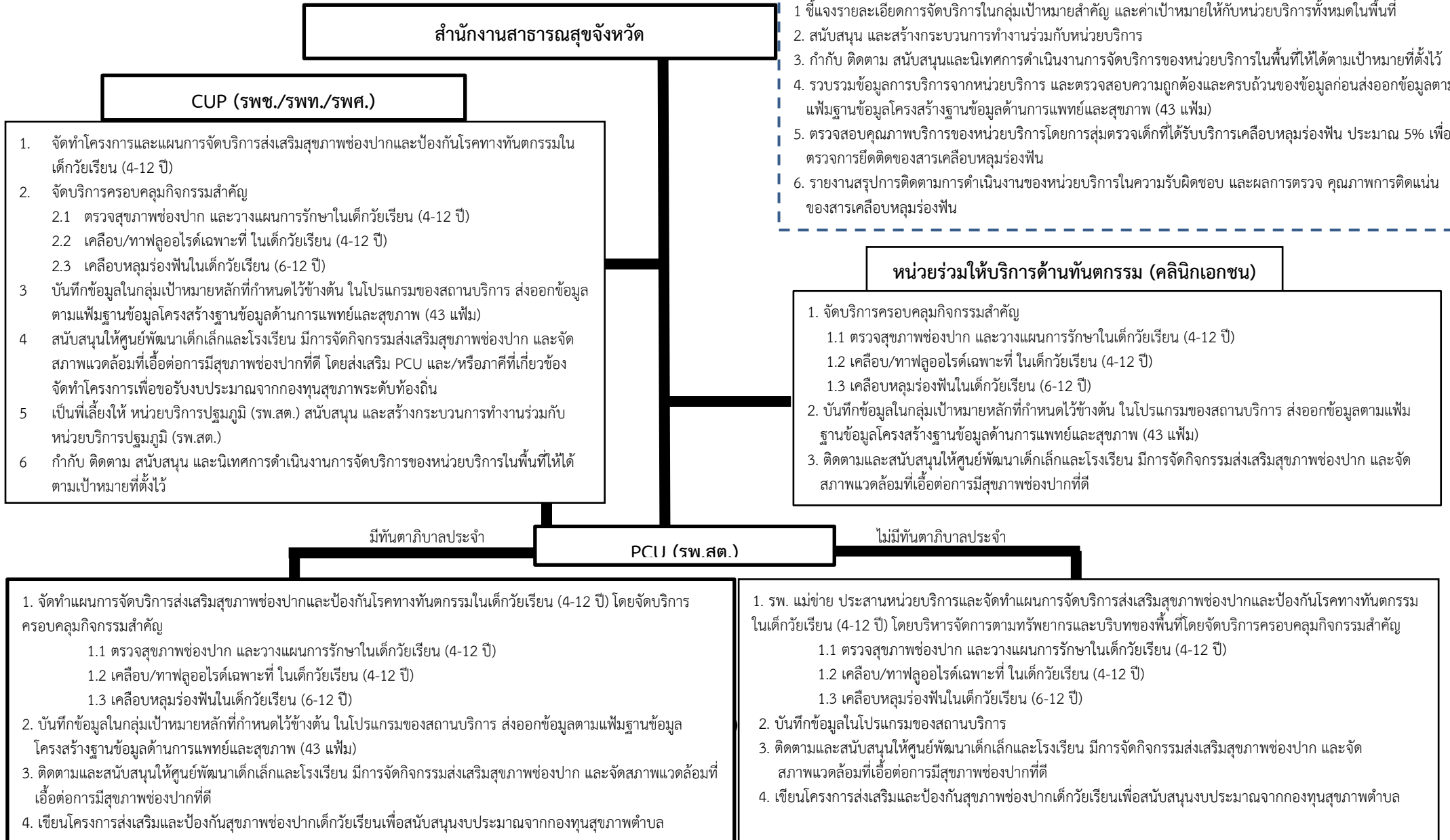
บทบาทหน้าที่ในจัดบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากในหญิงตั้งครรภ์

แนวทางการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากในหญิงตั้งครรภ์

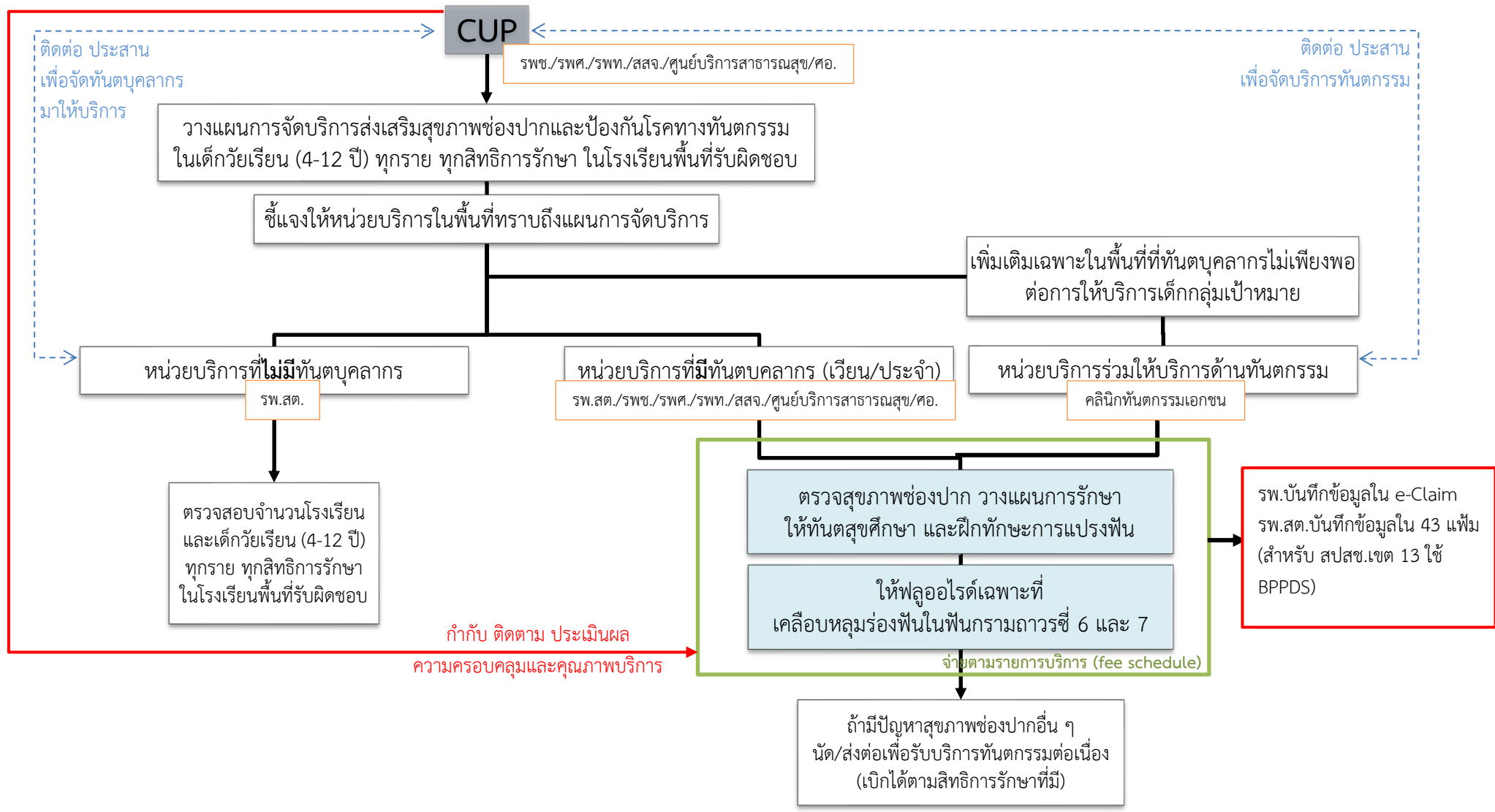

บทบาทหน้าที่ในจัดบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากในเด็กวัยเรียน (4-12 ปี)

บทบาทหน้าที่

- 1.ชี้แจงรายละเอียดการจัดบริการในกลุ่มเป้าหมายสำคัญ และค่าเป้าหมายให้กับหน่วยบริการทั้งหมดในพื้นที่
2. สนับสนุน และสร้างกระบวนการทำงานร่วมกับหน่วยบริการ
3. กำกับ ติดตาม สนับสนุนและนิเทศการดำเนินงานการจัดบริการของหน่วยบริการในพื้นที่ให้ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้
4. รวบรวมข้อมูลการบริการจากหน่วยบริการ และตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลก่อนส่งออกข้อมูลตามแฟ้มฐานข้อมูลโครงสร้างฐานข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (43 แฟ้ม)
5. ตรวจสอบคุณภาพบริการของหน่วยบริการโดยการสุ่มตรวจเด็กที่ได้รับบริการเคลือบหลุมร่องฟัน ประมาณ 5% เพื่อตรวจการยึดติดของสารเคลือบหลุมร่องฟัน
6. รายงานสรุปการติดตามการดำเนินงานของหน่วยบริการในความรับผิดชอบ และผลการตรวจ คุณภาพการติดตามของสารเคลือบหลุมร่องฟัน

บทที่ 6
ตัวชี้วัด การกำกับ ติดตามและประเมินผล

ชื่อตัวชี้วัด	ร้อยละหญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก		
ประเด็นยุทธศาสตร์	PP Excellence : การส่งเสริมสุขภาพทุกกลุ่มวัย		
เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์	ส่งเสริมการเกิดและเติบโตอย่างมีคุณภาพ		
กลุ่ม/ Cluster	สตรีและเด็กปฐมวัย		
หน่วยงานเจ้าภาพหลัก	สำนักทันตสาธารณสุข		
หน่วยงานรับการประเมิน	สำนักทันตสาธารณสุข		
คำนิยาม	หญิงตั้งครรภ์ หมายถึง หญิงตั้งครรภ์ที่มารับบริการที่สถานบริการของรัฐ บริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก หมายถึง 1. บริการตรวจสุขภาพช่องปาก และวางแผนการรักษา 2. ชัดและทำความสะอาดฟัน		
กลุ่มเป้าหมาย	หญิงตั้งครรภ์ที่มารับบริการสถานบริการของรัฐ		
วิธีการจัดเก็บข้อมูล	-รวบรวมข้อมูลสภาวะช่องปากโดยการตรวจสุขภาพช่องปากของทันตบุคลากร -คีย์ข้อมูลเข้าระบบ 43 แฟ้ม		
แหล่งข้อมูล	สถานบริการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข		
รายการข้อมูล 1	A=จำนวนหญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก		
รายการข้อมูล 2	B=จำนวนหญิงตั้งครรภ์ที่มารับบริการฝากครรภ์ในเขตรับผิดชอบ		
สูตรคำนวณตัวชี้วัด	$(A/B) \times 100$		
ระยะเวลาประเมินผล	รอบ 1: 5 เดือนแรก (ตุลาคม 2562-กุมภาพันธ์ 2563) รอบ 2: 5 เดือนหลัง (มีนาคม 2563-กรกฎาคม 2563)		
เกณฑ์เป้าหมาย	ปีงบประมาณ 2563	ปีงบประมาณ 2564	ปีงบประมาณ 2565
	ร้อยละ 75	ร้อยละ 80	ร้อยละ 100
เกณฑ์การประเมิน :	ร้อยละหญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก		
ปี 2563 :	รอบ 3 เดือน	รอบ 6 เดือน	รอบ 9 เดือน
	-	-	-
	-หญิงตั้งครรภ์ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากและวางแผนการรักษา ร้อยละ 75 -หญิงตั้งครรภ์ได้รับการชัดและทำความสะอาดฟัน ร้อยละ 75		
ปี 2564 :	รอบ 3 เดือน	รอบ 6 เดือน	รอบ 9 เดือน
	-	-	-
	-หญิงตั้งครรภ์ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากและวางแผนการรักษา ร้อยละ 80 -หญิงตั้งครรภ์ได้รับการชัดและทำความสะอาดฟัน ร้อยละ 80		
ปี 2565 :	รอบ 3 เดือน	รอบ 6 เดือน	รอบ 9 เดือน
	-	-	-
	-หญิงตั้งครรภ์ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากและวางแผนการรักษา ร้อยละ 100 -หญิงตั้งครรภ์ได้รับการชัดและทำความสะอาดฟัน ร้อยละ 100		
มาตรการสำคัญที่ทำให้ตัวชี้วัดบรรลุผล :	(P-Partnership ,I-Investment, R-Regulation, A-Advocacy, B-Building capacity)		
P	- สร้างการมีส่วนร่วมของภาคี เครือข่าย ชุมชน ทั้งภาครัฐ เอกชน ในส่งเสริมสุขภาพช่องปากหญิงตั้งครรภ์ ในเรื่อง การทำความเข้าใจ		

สะอาดช่องปาก การตรวจฟันด้วยตนเอง การใช้ไหมขัดฟัน การบริโภคที่เหมาะสม และการรับบริการทันตกรรมตามความจำเป็น ในช่วงตั้งครรภ์ ทั้งในระดับครอบครัว (ผู้ปกครอง) ตำบล (ชุมชน) อำเภอ(CUP) และเขตสุขภาพ

- สร้างการมีส่วนร่วมระหว่างส่วนกลาง ศูนย์อนามัย และจังหวัด ในการ 1) ให้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุง แนวทางการดำเนินงาน ส่งเสริมสุขภาพช่องปากหญิงตั้งครรภ์ 2) ออกแบบระบบติดตามกำกับ บูรณาการไปกับ cluster แม่และเด็ก

I - ขับเคลื่อนและดำเนินงานผ่านชุดสิทธิประโยชน์ส่งเสริมป้องกันและบริการแบบผู้ป่วยนอก (กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ) ตามนโยบายระดับเขตและจังหวัด และกองทุนสุขภาพตำบล

R - ใช้กลไกกำกับติดตาม ผ่าน MCH board, Dental board และ การนิเทศระดับเขต/จังหวัด เพื่อให้เกิดงานส่งเสริมทันตสุขภาพ ที่มีคุณภาพใน ANC WCC ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และชุมชน

A - ส่งเสริมการสื่อสารสาธารณะระดับเครือข่ายและพื้นที่ ในช่องทางที่หลากหลายเช่น Website FB เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ แผ่นพับ โปสเตอร์ เป็นต้น เพื่อเพิ่มความตระหนักในกลุ่มประชากรเป้าหมาย

B - สร้างความตระหนักรู้ เรื่องการดูแลสุขภาพช่องปากหญิงตั้งครรภ์ (การแปรงฟัน การตรวจฟันด้วยตนเอง การเข้ารับบริการทันตกรรมของหญิงตั้งครรภ์) แก่ประชาชน ชุมชนท้องถิ่น และ เครือข่ายสุขภาพระดับตำบล

-พัฒนาศักยภาพการดูแลสุขภาพช่องปากหญิงตั้งครรภ์ แก่ ทันตบุคลากร บุคลากรสาธารณสุขที่ดูแลสุขภาพหญิงตั้งครรภ์

Small Success :

กลไก	รอบ 3 เดือน	รอบ 6 เดือน	รอบ 9 เดือน	รอบ 12 เดือน
ส่วนกลาง	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมทันตสาธารณสุข (หญิงตั้งครรภ์) ประจำปี 2563 ชี้แจงศูนย์อนามัยและจังหวัดให้รับทราบวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงาน ร่วมกันออกแบบระบบติดตามกำกับ รายงานต่อคณะกรรมการ Cluster สตรีและเด็กปฐมวัย 	<ol style="list-style-type: none"> สนับสนุนด้านวิชาการและเทคนิคดำเนินงาน เยี่ยมเสริมพลัง (coaching) จากส่วนกลาง รายงานต่อคณะกรรมการ Cluster สตรีและเด็กปฐมวัย 	<ol style="list-style-type: none"> สนับสนุนด้านวิชาการและเทคนิคดำเนินงาน เยี่ยมเสริมพลัง (coaching) จากส่วนกลาง รายงานต่อคณะกรรมการ Cluster สตรีและเด็กปฐมวัย 	<ol style="list-style-type: none"> ประเมินผลจากข้อมูลที่ได้รับ สรุปผลการประเมินและข้อเสนอแนะ เชิงปฏิบัติการและเชิงนโยบาย รายงานต่อคณะกรรมการ Cluster สตรีและเด็กปฐมวัย
เขตสุขภาพ สสจ./รพช./รพท.	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการจัดทำแผนงานบูรณาการในแผนระดับจังหวัด ดูแลระบบ สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และบุคลากร พัฒนาศักยภาพการดูแลสุขภาพช่องปากหญิงตั้งครรภ์ (ทันตบุคลากร และบุคลากรสาธารณสุข) 	<ol style="list-style-type: none"> ร้อยละ 50 ของจังหวัดมีแผนงานและเป้าหมายดำเนินการ มีการติดตามระดับเขตจังหวัด และสื่อสารกับส่วนกลาง 	มีการนิเทศ ติดตามระดับเขต จังหวัด และสื่อสารกับส่วนกลาง	<ol style="list-style-type: none"> มีการติดตามระดับศูนย์อนามัย ประเมินผล และสรุปผล
อำเภอ รพช./พื้นที่	<ol style="list-style-type: none"> บูรณาการแผนงานและเป้าหมายในแผนระดับอำเภอ จัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากสตรี ในคลินิก ANC 	<ol style="list-style-type: none"> จัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากสตรี ในคลินิก ANC มีการนิเทศ ติดตามระดับเครือข่ายบริการ (CUP) 	มีการนิเทศ ติดตามระดับเครือข่ายบริการ (CUP)	<ol style="list-style-type: none"> ประมวลผลข้อมูล รายงานผลการดำเนินงาน

วิธีการประเมินผล :

เปรียบเทียบข้อมูลกับค่าเป้าหมาย

เอกสารสนับสนุน :

- คู่มือ แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมทันตสุขภาพเด็กปฐมวัย ANC คุณภาพ WCC คุณภาพ ศพด. คุณภาพ
- แนวทางการดำเนินงานมหัศจรรย์ 1000 วันแรกของชีวิต
- แนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุข ประจำปี 2563

4. แนวทางการส่งเสริมสุขภาพหญิงตั้งครรภ์						
รายละเอียดข้อมูลพื้นฐาน	Baseline data	หน่วยวัด	ผลการดำเนินงานในรอบปีงบประมาณ พ.ศ.			
			2559	2560	2561	2562*
	ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก เฉพาะเขตรับผิดชอบ	ร้อยละ	38.39	53.29	57.67	57.57
	รับบริการทันตกรรม (เทียบหญิงตั้งครรภ์ในเขตรับผิดชอบ)	ร้อยละ	75.94 (29.17)	80.23 (42.63)	80.28 (47.86)	82.27 (47.78)
ข้อมูล จาก HDC * ณ วันที่ 19/06/2562						
กำกับตัวชี้วัด	1. นางปิยะดา ประเสริฐสม ผู้อำนวยการสำนักทันตสาธารณสุข					
ผู้ให้ข้อมูลทางวิชาการ / ผู้ประสานงานตัวชี้วัด	ผู้ให้ข้อมูลทางวิชาการ 1. ทพญ.สุวรรณา เอื้ออรธการุณ กลุ่มงาน กลุ่มพัฒนานวัตกรรมทันตสุขภาพเด็กเยาวชน โทรศัพท์ (ที่ทำงาน) : 02-5904204 โทรสาร: 02-5904209 โทรศัพท์มือถือ : 081-660-9406 E-mail : suwanna.dt@gmail.com ผู้ประสานงานตัวชี้วัด 1. ทพญ.หยาดฤทัย โก้สกุล กลุ่มงาน กลุ่มพัฒนานวัตกรรมทันตสุขภาพเด็กเยาวชน โทรศัพท์ (ที่ทำงาน) : 02-5904204 โทรสาร: 02-5904209 โทรศัพท์มือถือ : 087-021-2233					
หน่วยงานประมวลผลและจัดทำข้อมูล(ระดับส่วนกลาง)	สำนักทันตสาธารณสุข					
ผู้รับผิดชอบการรายงานผลการดำเนินงาน	1. นางสาวเดือนเพ็ญ สาคร นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ โทรศัพท์ 0-2590-4209 e-mail: duanpen.s@anamai.mail.go.th					

ชื่อตัวชี้วัด	ร้อยละกลุ่มเด็กวัยเรียนที่ได้รับการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก	
ประเด็นยุทธศาสตร์	1. ส่งเสริมสุขภาพ 5 กลุ่มวัย	
เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์	4. เด็กวัยเรียนเจริญเติบโตเต็มศักยภาพและมีทักษะสุขภาพ	
กลุ่ม/ Cluster	วัยเรียน	
หน่วยงานเจ้าภาพหลัก	สำนักทันตสาธารณสุข	
หน่วยงานรับการประเมิน	สำนักทันตสาธารณสุข	
คำนิยาม	<p>กลุ่มเด็กวัยเรียน หมายถึง เด็กทุกคนที่มีอายุ 4 ปี ถึง อายุ 12 ปี 11 เดือน 29 วัน</p> <p>ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก หมายถึง บริการที่ครอบคลุม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การตรวจสุขภาพช่องปาก และวางแผนการรักษาในเด็กวัยเรียน (4-12 ปี) 2. การเคลือบ/ทาฟลูออไรด์เฉพาะที่ ในเด็กวัยเรียน (4-12 ปี) 3. การเคลือบหลุมร่องฟันในฟันกรามถาวร ในเด็กวัยเรียน (6-12 ปี) 	
กลุ่มเป้าหมาย	กลุ่มเด็กวัยเรียน (4-12 ปี) ทั้งหมดในพื้นที่รับผิดชอบ	
วิธีการจัดเก็บข้อมูล	- รวบรวมข้อมูลสภาวะสุขภาพช่องปากโดยการตรวจสุขภาพช่องปากของทันตบุคลากร - คีย์ข้อมูลเข้าระบบ 43 แฟ้ม	
แหล่งข้อมูล	สถานบริการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข	
รายการข้อมูล		
ลำดับที่	รายการข้อมูล	สูตรคำนวณตัวชี้วัด
1. การตรวจสุขภาพช่องปาก และวางแผนการรักษาในเด็กวัยเรียน (4-12 ปี)	A=จำนวนเด็กวัยเรียน (4-12 ปี) ที่ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก และวางแผนการรักษา B=จำนวนเด็กวัยเรียน (4-12 ปี) ทั้งหมด	$(A/B) \times 100$
2. ร้อยละการเคลือบ/ทาฟลูออไรด์เฉพาะที่ ในเด็กวัยเรียน (4-12 ปี)	A=จำนวนเด็กวัยเรียน (4-12 ปี) ที่ได้รับการเคลือบ/ทาฟลูออไรด์เฉพาะที่ B=จำนวนเด็กวัยเรียน (4-12 ปี) ทั้งหมด	$(A/B) \times 100$
3. ร้อยละการเคลือบหลุมร่องฟัน ในเด็กวัยเรียน (6-12 ปี)	A=จำนวนเด็กวัยเรียน (6-12 ปี) ที่ได้รับการเคลือบ/ทาฟลูออไรด์เฉพาะที่ B=จำนวนเด็กวัยเรียน (6-12 ปี) ทั้งหมด	$(A/B) \times 100$
4. ร้อยละเด็ก 12 ปี ปราศจากโรคฟันผุ (Caries free)	A=จำนวนเด็กวัยเรียน (12 ปี) ที่ปราศจากโรคฟันผุ B=จำนวนเด็กวัยเรียน (12 ปี) ในพื้นที่รับผิดชอบที่ได้รับการตรวจฟัน (ความครอบคลุมการตรวจ 100%)	$(A/B) \times 100$
5. ร้อยละเด็ก 12 ปี ฟันดีไม่มีผุ (Cavity free)	A=จำนวนเด็กวัยเรียน (12 ปี) ที่ฟันดีไม่มีผุ (Cavity free) B=จำนวนเด็กวัยเรียน (12 ปี) ในพื้นที่รับผิดชอบที่ได้รับการตรวจฟัน (ความครอบคลุมการตรวจ 100%)	$(A/B) \times 100$
ระยะเวลาประเมินผล	รอบ 1: 5 เดือนแรก (ตุลาคม 2562-กุมภาพันธ์ 2563) รอบ 2: 5 เดือนหลัง (มีนาคม 2563-กรกฎาคม 2563)	

เกณฑ์เป้าหมาย

รายการ	ปีงบประมาณ 2563	ปีงบประมาณ 2564	ปีงบประมาณ 2565
1.การตรวจสุขภาพช่องปาก และวางแผนการรักษาในเด็กวัยเรียน (4-12 ปี)	ร้อยละ 80	ร้อยละ 90	ร้อยละ 100
2.การเคลือบ/ทาฟลูออไรด์เฉพาะที่ ในเด็กวัยเรียน (4-12 ปี)	ร้อยละ 50	ร้อยละ 55	ร้อยละ 60
3.การเคลือบหลุมร่องฟัน ในเด็กวัยเรียน (6-12 ปี)	ร้อยละ 50	ร้อยละ 55	ร้อยละ 60
4. ร้อยละเด็ก 12 ปี ปราศจากโรคฟันผุ (Caries free)	ร้อยละ 70 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จากปีที่ผ่านมา)	ร้อยละ 71 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จากปีที่ผ่านมา)	ร้อยละ 72 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จากปีที่ผ่านมา)
5.ร้อยละเด็ก 12 ปี ฟันดีไม่มีผุ (Cavity free)	ร้อยละ 80 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 จากปีที่ผ่านมา)	ร้อยละ 82 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 จากปีที่ผ่านมา)	ร้อยละ 84 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 จากปีที่ผ่านมา)

เกณฑ์การประเมิน : ปี 2563

รายการ	รอบ 3 เดือน	รอบ 6 เดือน	รอบ 9 เดือน	รอบ 12 เดือน
1.การตรวจสุขภาพช่องปาก และวางแผนการรักษาในเด็กวัยเรียน (4-12 ปี)	ร้อยละ 30	ร้อยละ 60	ร้อยละ 80	ร้อยละ 100
2.การเคลือบ/ทาฟลูออไรด์เฉพาะที่ ในเด็กวัยเรียน (4-12 ปี)	ร้อยละ 30	ร้อยละ 40	ร้อยละ 45	ร้อยละ 50
3.การเคลือบหลุมร่องฟัน ในเด็กวัยเรียน (6-12 ปี)	ร้อยละ 30	ร้อยละ 40	ร้อยละ 45	ร้อยละ 50
4. ร้อยละเด็ก 12 ปี ปราศจากโรคฟันผุ (Caries free)	-	-	-	ร้อยละ 70 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จากปีที่ผ่านมา)
5.ร้อยละเด็ก 12 ปี ฟันดีไม่มีผุ (Cavity free)	-	-	-	ร้อยละ 80 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 จากปีที่ผ่านมา)

เกณฑ์การประเมิน : ปี 2564

รายการ	รอบ 3 เดือน	รอบ 6 เดือน	รอบ 9 เดือน	รอบ 12 เดือน
1.การตรวจสุขภาพช่องปาก และวางแผนการรักษาในเด็กวัยเรียน (4-12 ปี)	ร้อยละ 30	ร้อยละ 60	ร้อยละ 80	ร้อยละ 100
2.การเคลือบ/ทาฟลูออไรด์เฉพาะที่ ในเด็กวัยเรียน (4-12 ปี)	ร้อยละ 30	ร้อยละ 45	ร้อยละ 50	ร้อยละ 55
3.การเคลือบหลุมร่องฟัน ในเด็กวัยเรียน (6-12 ปี)	ร้อยละ 30	ร้อยละ 45	ร้อยละ 50	ร้อยละ 55
4. ร้อยละเด็ก 12 ปี ปราศจากโรคฟันผุ (Caries free)	-	-	-	ร้อยละ 71 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จากปีที่ผ่านมา)
5.ร้อยละเด็ก 12 ปี ฟันดีไม่มีผุ (Cavity free)	-	-	-	ร้อยละ 82 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 จากปีที่ผ่านมา)

เกณฑ์การประเมิน : ปี 2565

รายการ	รอบ 3 เดือน	รอบ 6 เดือน	รอบ 9 เดือน	รอบ 12 เดือน
--------	-------------	-------------	-------------	--------------

1.การตรวจสุขภาพช่องปาก และวางแผนการรักษาในเด็กวัยเรียน (4-12 ปี)	ร้อยละ 30	ร้อยละ 60	ร้อยละ 80	ร้อยละ 100
2.การเคลือบ/ทาฟลูออไรด์เฉพาะที่ ในเด็กวัยเรียน (4-12 ปี)	ร้อยละ 30	ร้อยละ 50	ร้อยละ 55	ร้อยละ 60
3.การเคลือบหลุมร่องฟัน ในเด็กวัยเรียน (6-12 ปี)	ร้อยละ 30	ร้อยละ 50	ร้อยละ 55	ร้อยละ 60
4.ร้อยละเด็ก 12 ปี ปราศจากโรคฟันผุ (Caries free)	-	-	-	ร้อยละ 72 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จากปีที่ผ่านมา)
5.ร้อยละเด็ก 12 ปี ฟันดีไม่มีผุ (Cavity free)	-	-	-	ร้อยละ 84 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 จากปีที่ผ่านมา)

มาตรการสำคัญที่ทำให้ตัวชี้วัดบรรลุผล :

(P-Partnership ,I-Investment, R-Regulation, A-Advocacy, B-Building capacity)

- P** - สร้างการมีส่วนร่วมของภาคี เครือข่าย ชุมชน ทั้งภาครัฐ เอกชน ในการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน และภาคีเครือข่ายในการจัดการดูแลสุขภาพช่องปากในเด็กวัยเรียน
- สร้างการมีส่วนร่วมระหว่างส่วนกลาง ศูนย์อนามัย และจังหวัด ในการ 1) เป็นพี่เลี้ยง (Coaching) ถ่ายทอดตามโครงสร้างและให้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุง และร่วมหาทางออกในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานในกลุ่มเด็กวัยเรียน 2) ออกแบบระบบกำกับ ติดตาม ที่บูรณาการไปกับ cluster วัยเรียนและกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการดูแลเด็กวัยเรียนในสถานศึกษาทุกสังกัด
- I** - บูรณาการการทำงาน ใน 3 ระดับ คือ การส่งเสริมให้เกิดการดูแลตนเอง การดูแลในระดับครอบครัวและชุมชน และการดูแลโดยบุคลากรสาธารณสุข โดยมีกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง ในการจัดการโรคฟันผุ โดยให้ความสำคัญกับการดูแลโรคฟันผุครอบคลุมทุกระยะของการเกิดโรคโดย 1) ป้องกันไม่ให้เกิดโรคฟันผุ 2) ยับยั้งการเกิดโพรงฟันผุ (cavity) และ 3) ป้องกันไม่ให้เกิดรอยโรคฟันผุเพิ่มขึ้นอีก (increment)
- R** - ใช้กลไกกำกับติดตามขับเคลื่อนงาน ผ่าน MCH board, Dental board และ การนิเทศระดับเขต/จังหวัด เพื่อให้เกิดงานส่งเสริมทันตสุขภาพในเด็กวัยเรียนอย่างต่อเนื่อง
- A** - ส่งเสริมให้เกิดกลไกการสื่อสารสาธารณะเพื่อสื่อสาร key message ที่สำคัญ การแปรงฟัน 222 รณรงค์การลดการบริโภคน้ำตาลและสื่อสาร message “น้ำตาลไม่เกิน 6 ช้อนชา/วัน” และสื่อสารการเข้าถึงบริการ ส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพช่องปากในเด็กวัยเรียน
- B** - พัฒนาศักยภาพผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน และเสริมสร้างความรอบรู้ ทักษะ และพัฒนาศักยภาพ ภาคีเครือข่าย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียน

Small Success :

กลไก	รอบ 3 เดือน	รอบ 6 เดือน	รอบ 9 เดือน	รอบ 12 เดือน
ส่วนกลาง	1.พัฒนาแนวทางการจัดบริการ ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก ประจำปี 2563 2.ชี้แจงศูนย์อนามัยและจังหวัดให้รับทราบวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงาน 3.ร่วมกันออกแบบระบบและข้อมูล ในการกำกับ ติดตามและประเมินผล	1.สนับสนุนด้านวิชาการ และกระบวนการดำเนินงาน 2.เยี่ยมเสริมพลัง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยหน่วยงานส่วนกลาง ร่วมกับส่วนภูมิภาค จังหวัดและพื้นที่ 3.รายงานต่อ คณะกรรมการ ส่วนกลาง	1. สนับสนุนด้านวิชาการและกระบวนการดำเนินงาน 2. เยี่ยมเสริมพลัง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดย หน่วยงาน ส่วนกลาง ร่วมกับ ส่วนภูมิภาค จังหวัด และพื้นที่	1.ประเมินผลจากผลการเยี่ยมติดตาม และข้อมูลที่ได้ 2.สรุปผลการประเมินและข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาการดำเนินงานและพัฒนาเชิงนโยบาย

			3. รายงานต่อ คณะกรรมการ ส่วนกลาง	
เขตสุขภาพ /ศูนย์ อนามัยที่ 1-12	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชุมชี้แจงแนวทางการขับเคลื่อนงาน และค่าเป้าหมายให้กับเครือข่าย 2. สนับสนุนชุดความรู้ สื่อคู่มือต่างๆ 3. รวบรวมข้อมูลพื้นที่เครือข่ายในจังหวัดที่รับผิดชอบ 4. รวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงาน และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของพื้นที่รายงานผลต่อคณะกรรมการกำกับติดตามระดับประเทศ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่การดำเนินงานของจังหวัด 2. เยี่ยมเสริมพลังจังหวัดและพื้นที่ 3. รวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงาน และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของพื้นที่รายงานผลต่อคณะกรรมการกำกับติดตามระดับประเทศ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เยี่ยมเสริมพลังและแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยหน่วยงานส่วนกลาง ร่วมกับส่วนภูมิภาคจังหวัดและพื้นที่ 2. รวบรวมข้อมูลผลการประเมินกิจกรรมการดำเนินงานในพื้นที่และเสนอแนะการพัฒนาต่อพื้นที่รายงานต่อคณะกรรมการประเทศ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. รวบรวมข้อมูลผลการประเมิน 3. สรุปภาพรวม ของศูนย์และจัดทำสรุปปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการดำเนินงานให้กับพื้นที่ 4. รวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงาน และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของพื้นที่เพื่อรายงานผลต่อคณะกรรมการกำกับติดตามระดับประเทศ
จังหวัด	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีแผนการพัฒนาการจัดบริการระดับจังหวัด 2. มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจแนวทางการขับเคลื่อนงานร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ 3. สนับสนุน และสร้างกระบวนการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย 4. รวบรวมข้อมูลพื้นที่เครือข่ายในจังหวัดรายงานต่อคณะกรรมการระดับเขต 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุน และสร้างกระบวนการร่วมกับภาคีเครือข่ายในการพัฒนาการดำเนินกิจกรรมระดับจังหวัด 2. รวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานของพื้นที่ ประเมินผลและรายงานต่อคณะกรรมการระดับเขต 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เยี่ยมเสริมพลัง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่าย 3. รวบรวมข้อมูลผลการประเมินกิจกรรมการดำเนินงานในพื้นที่และเสนอแนะการพัฒนาต่อพื้นที่และรายงานต่อคณะกรรมการระดับเขต 	<ol style="list-style-type: none"> 1. รวบรวมข้อมูลผลการประเมิน 3. สรุปภาพรวม ของจังหวัดและจัดทำสรุปปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการดำเนินงานให้กับพื้นที่ 4. รวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานของพื้นที่รายงานต่อคณะกรรมการระดับเขต
อำเภอ รพช./พื้นที่	<ol style="list-style-type: none"> 3. บูรณาการแผนงานและเป้าหมายในแผนระดับอำเภอ 4. จัดบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก ในเด็กวัยเรียน และทำงานร่วมกับทุกภาคส่วน ครอบครัวและชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> 3. จัดบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก ในเด็กวัยเรียน 1. มีการนิเทศ ติดตามระดับเครือข่ายบริการ (CUP) 2. รวบรวมข้อมูล ผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคในการพัฒนา 	<ol style="list-style-type: none"> 2. มีการนิเทศ ติดตามระดับเครือข่ายบริการ (CUP) 3. รวบรวมข้อมูล ผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคในการพัฒนา ให้บรรลุเป้าหมาย 	<ol style="list-style-type: none"> 3. ประมวลผลข้อมูล 4. รายงานผลการดำเนินงาน 5. พัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย 6. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 7. รวบรวมปัญหา/อุปสรรคในการเสนอต่อการพัฒนาเชิงระบบ
วิธีการประเมินผล :	เปรียบเทียบข้อมูลกับค่าเป้าหมาย			
เอกสารสนับสนุน :	<ol style="list-style-type: none"> 1. คู่มือ แนวทางการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากในเด็กวัยเรียน 2. แนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุข ประจำปี 2563 3. แนวทางการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากในเด็กวัยเรียน 			

รายละเอียดข้อมูลพื้นฐาน	Baseline data	หน่วยวัด	ผลการดำเนินงานในรอบปีงบประมาณ พ.ศ.			
			2559	2560	2561	2562*
1.การตรวจสุขภาพช่องปากและวางแผนการรักษาในเด็กวัยเรียน (4-12 ปี)	ร้อยละ	N/A (เด็ก 6-12 ปี ได้รับการตรวจช่องปาก เฉพาะเขต รับผิดชอบ ร้อยละ 38.7)	N/A (เด็ก 6-12 ปี ได้รับการตรวจช่องปาก เฉพาะเขต รับผิดชอบ ร้อยละ 46.1)	N/A (เด็ก 6-12 ปี ได้รับการตรวจช่องปาก เฉพาะเขต รับผิดชอบ ร้อยละ 54.0)	N/A (เด็ก 6-12 ปี ได้รับการตรวจช่องปาก เฉพาะเขต รับผิดชอบ ร้อยละ 41.5)	
2.การเคลือบ/ทาฟลูออไรด์เฉพาะที่ ในเด็กวัยเรียน (4-12 ปี)	ร้อยละ	N/A มีข้อมูลในเด็ก 3-5 ปี ร้อยละ 34.3	N/Aข้อมูล ในเด็ก 3-5 ปี ร้อยละ 42.8	N/Aข้อมูล ในเด็ก 3-5 ปี ร้อยละ 49.9	N/Aข้อมูล ในเด็ก 3-5 ปี ร้อยละ 44.9	
3.การเคลือบหลุมร่องฟัน ในเด็กวัยเรียน (6-12 ปี)	ร้อยละ	N/A มีข้อมูลในเด็ก 6 ปี ร้อยละ 26.9	N/Aข้อมูล ในเด็ก 6 ปี ร้อยละ 29.5	N/Aข้อมูล ในเด็ก 6 ปี ร้อยละ 29.5	N/Aข้อมูล ในเด็ก 6 ปี ร้อยละ 16.5	
4.ร้อยละเด็ก 12 ปี ปราศจากโรคฟันผุ (Caries free)	ร้อยละ	N/A	ร้อยละ 60.7 (ตรวจครอบคลุม ร้อยละ 37.5)	ร้อยละ 69.8 (ตรวจครอบคลุม ร้อยละ 42.2)	ร้อยละ 69.5 (ตรวจครอบคลุม ร้อยละ 32.5)	
5.ร้อยละเด็ก 12 ปี ฟันดีไม่มีผุ (Cavity free)	ร้อยละ	N/A	ร้อยละ 71.7 (ตรวจครอบคลุม ร้อยละ 37.5)	ร้อยละ 81.9 (ตรวจครอบคลุม ร้อยละ 42.2)	ร้อยละ 83.4 (ตรวจครอบคลุม ร้อยละ 32.5)	
ข้อมูล จาก HDC * ณ วันที่ 26/06/2562						
กำกับตัวชี้วัด	1. นางปิยะดา ประเสริฐสม ผู้อำนวยการสำนักทันตสาธารณสุข					
ผู้ให้ข้อมูลทางวิชาการ / ผู้ประสานงานตัวชี้วัด	ผู้ให้ข้อมูลทางวิชาการ 1. นางสาวจิราพร ชิดดี ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ โทรศัพท์ 0 2590 4204 E-mail: chiraporn.k@anamai.mail.go.th ผู้ประสานงานตัวชี้วัด 1. นางสาวภัทราภรณ์ หัสดีเสวี ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ โทรศัพท์ 0 2590 4204 E-mail: pattaporn066@gmail.com					
หน่วยงานประมวลผลและจัดทำข้อมูล(ระดับส่วนกลาง)	สำนักทันตสาธารณสุข					
ผู้รับผิดชอบการรายงานผลการ	1. นางสาวชนิกา โรจน์สกุลพานิช นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ โทรศัพท์ 0 2590 4204 E-mail: chanika.r@anamai.mail.go.th					

ดำเนินงาน	<ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="475 152 1182 230">2. นางสาวณัชชา เปรมประยูร นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ โทรศัพท์ 0-2590-4217 e-mail: nutcha.p@anamai.mail.go.th<li data-bbox="475 237 1278 315">3. นางสาวณัฐมนันท์ ศรีทอง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ โทรศัพท์ 0 2590 4217 E-mail: vannapa.s@anamai.mail.go.th
-----------	--

เอกสารอ้างอิง

1. ชูติมา ไตรรัตน์วรกุล. 2553. “ทันตกรรมป้องกันในเด็กและวัยรุ่น”. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
2. สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย . 2561. “รายงานผลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติ ครั้งที่ 8 ประเทศไทย ปี 2560”. บริษัทสามเจริญพานิชย์ (กรุงเทพ) จำกัด.
3. วราภรณ์ จิระพงษา ปิยะดา ประเสริฐสม. รายงานการประเมินผลโครงการส่งเสริมทันตสุขภาพและป้องกันโรคด้านทันตกรรมสำหรับเด็กภายใต้ระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้า “ยิ้มสดใส เด็กไทยฟันดี” ปีการศึกษา 2548-2550. วิทยาสารทันตสาธารณสุข; 13(5):85-96.
4. AMERICAN ACADEMY OF PEDIATRIC DENTISTRY. 2014. Guideline on Caries-risk Assessment and Management for Infants, Children, and Adolescents.
5. Abariga SA, Whitcomb BW. Periodontitis and gestational diabetes mellitus: a systematic review and meta-analysis of observational studies. BMC pregnancy and childbirth. 2016;16(1):344
6. Ahovuo-Saloranta, A., et al., Pit and fissure sealants for preventing dental decay in the permanent teeth of children and adolescents. Cochrane Database Syst Rev, 2008(4): p. CD001830.
7. Esteves Lima RP, Cyrino RM, de Carvalho Dutra B, Oliveira da Silveira J, Martins CC, Miranda Cota LO, et al. Association Between Periodontitis and Gestational Diabetes Mellitus: Systematic Review and Meta-Analysis. Journal of periodontology. 2016;87(1):48-57.
8. Gooch BF, Griffin SO, Gray SK, et al. Preventing dental caries through School based sealant programs Updated recommendations and reviews of evidence. JADA 2009;140: 1356-1365.
9. Hunter PB. Risk factors in dental caries. Int Dent J. 1988 Dec;38(4):211-7.
10. Juthamas Lueangpiansamut. Relationship Between Dental Caries Status, Nutritional Status, Snack Foods, and Sugar-Sweetened Beverages Consumption Among Primary Schoolchildren Grade 4-6 in NongbuaKhamsaen School, Na Klang District, NongbuaLampoo Province, Thailand.
11. Kamath AT, Bhagania MK, Balakrishna R, Sevagur GK, Amar R. Ludwig's Angina in Pregnancy Necessitating Pre Mature Delivery. Journal of maxillofacial and oral surgery. 2015;14(Suppl 1):186-9.
12. Khader YS, Ta'ani Q. Periodontal diseases and the risk of preterm birth and low birth weight: a meta-analysis. Journal of periodontology. 2005;76(2):161-5.
13. Manrique-Corredor EJ, Orozco-Beltran D, Lopez-Pineda A, Quesada JA, Gil-Guillen VF, Carratala-Munuera C. Maternal periodontitis and preterm birth: Systematic review and meta-analysis. Community dentistry and oral epidemiology. 2019.
14. Marinho V, Higgins L, Sheiham A, Logan S. Fluoride varnishes for preventing dental caries in children and adolescents. Cochrane Database Syst Rev 2002;3:CD002279.
15. Marinho VC. Evidence-based effectiveness of topical fluorides. Adv Dent Res 2008; 20(1):3-7.
16. Mitchell SC, Ruby JD, Moser S, Momeni S et al. Pediatric Dentistry. 2009 31(3):193-201
17. Moorhead K, Guiahi M. Pregnancy complicated by Ludwig's angina requiring delivery. Infectious diseases in obstetrics and gynecology. 2010:158264.
18. Petersen PE. Sociobehavioural risk factors in dental caries – international perspectives. Community Dent Oral Epidemiol 2005; 33: 274–9. 2005.

19. Redman CW, Sacks GP, Sargent IL. Preeclampsia: an excessive maternal inflammatory response to pregnancy. *American journal of obstetrics and gynecology*. 1999;180(2 Pt 1):499-506.
20. Tocaciu S, Robinson BW, Sambrook PJ. Severe odontogenic infection in pregnancy: a timely reminder. *Australian dental journal*. 2017;62(1):98-101.
21. Twetman S, Axelsson S, Dahlgren H, et al. Caries-preventive effect of fluoride toothpaste: a systematic review. *Acta Odontol Scand* 2003; 61(6):347-55.
22. Wei BJ, Chen YJ, Yu L, Wu B. Periodontal disease and risk of preeclampsia: a meta-analysis of observational studies. *PloS one*. 2013;8(8):e70901.
23. Xiong X, Buekens P, Fraser WD, Beck J, Offenbacher S. Periodontal disease and adverse pregnancy outcomes: a systematic review. *BJOG : an international journal of obstetrics and gynaecology*. 2006;113(2):135-43.

ภาคผนวก

1. กองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่

เพื่อให้ประชากรในทุกกลุ่มอายุได้รับการส่งเสริมป้องกันทางทันตสุขภาพอย่างครอบคลุม ต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กปฐมวัย เด็กวัยเรียน และหญิงตั้งครรภ์จะสามารถเข้าถึงบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากได้อย่างทั่วถึงในทุกพื้นที่ หน่วยบริการ หน่วยงาน องค์กร หรือกลุ่มประชาชนสามารถขอรับการสนับสนุนเงินกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ที่ตั้งได้ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์การสนับสนุนเงินกองทุนฯตามข้อ 10 แห่งประกาศฯพ.ศ. 2561 เพื่อจัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพช่องปากและป้องกันโรคในพื้นที่ อาทิ กิจกรรมทันตอนามัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โครงการแปรงฟันหลังอาหารกลางวันในโรงเรียน เป็นต้น

อนึ่ง เพื่อความสะดวกในการจัดทำโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนฯดังกล่าว จึงขอเสนอตัวอย่างโครงการด้านการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก (ทั้งนี้ สามารถปรับเปลี่ยน เพิ่มเติมให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและบริบทของพื้นที่)

ตัวอย่างโครงการ 1 การให้ทันตสุขภาพศึกษา

แบบเสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่XXXX

เรื่อง ขอเสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม การส่งเสริมสุขภาพช่องปากในเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน
เรียน ประธานกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่XXXX

ด้วย ..(รพสต.๑๑๑).(รพช.)...มีความประสงค์จะทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม การส่งเสริมสุขภาพช่องปากในเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน ในปีงบประมาณ XXXX โดยขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่..... เป็นเงิน xxxxxx บาท โดยมีรายละเอียดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ดังนี้

ส่วนที่ 1 : รายละเอียดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม (สำหรับผู้เสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ลงรายละเอียด)

หลักการเหตุผล....การส่งเสริมสุขภาพช่องปากเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งสำหรับการมีสุขภาพที่ดี ทั้งนี้ สิ่งที่สำคัญในวัยเด็กก็คือการ การที่ผู้ปกครองและเด็กต้องมีความรู้ความเข้าใจ ในการดูแลสุขภาพช่องปาก ให้กับเด็ก สามารถจัดปัจจัยที่เหมาะสมเพื่อการมีสุขภาพช่องปากที่ดี ให้กับเด็กทั้งเรื่องโภชนาการที่เหมาะสมหลีกเลี่ยงอาหารที่เป็นโทษกับสุขภาพฟัน การดูแลทำความสะอาดช่องปากและฟันอย่างถูกวิธี .การสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมรวมทั้งการปลูกฝังให้เด็กมีพฤติกรรมในอนาคที่ดีต่อไป

ในการนี้จึงต้องมีการอบรมให้ความรู้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองที่มีหรือกำลังจะมีลูกหลานให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องทันตสุขภาพ อันนำไปสู่การส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กที่ดี.....

1. วัตถุประสงค์/ตัวชี้วัด

1. เพื่อให้เด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน ได้รับการส่งเสริมสุขภาพในช่องปาก จำนวน xx คน
2. เพื่อให้ผู้ปกครอง มีความรู้ ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพช่องปากอย่างถูกวิธี จำนวน xx คน

2. วิธีดำเนินการ

1. อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องดูแลสุขภาพช่องปากให้กับผู้ปกครองและเด็ก โดยวิทยากร ดังนี้
- หน้าที่และความสำคัญของอวัยวะในช่องปาก

- โรคในช่องปากที่สำคัญ
- อาหารและโภชนาการที่ดีต่อสุขภาพ
- การดูแลสุขภาพช่องปาก
- การแปรงฟันอย่างถูกวิธี/ฝึกปฏิบัติจริง

2 การติดตามเยี่ยมบ้านและตรวจสุขภาพช่องปากให้เด็ก

3 การให้คำแนะนำในการไปรับบริการทันตกรรม

4. สรุปผลการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ ส่งให้กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่XXXX

3. ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างเดือน XXXX.พ.ศ. XXXX - XXXX.พ.ศ. XXXX

4. สถานที่ดำเนินการ

รพสต...รพ. XXXX

5. งบประมาณ

จากงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่xxxxx จำนวน xxxxxx บาท รายละเอียด ดังนี้

- ค่าอาหารกลางวัน สำหรับกลุ่มเป้าหมายและผู้ดำเนินงาน จำนวน xx คน ๆ ละ xx บาท/มื้อ จำนวน xx มื้อ เป็นเงิน xxxxx บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม สำหรับกลุ่มเป้าหมายและผู้ดำเนินงาน จำนวน xx คน ๆ ละ xx บาท/มื้อ จำนวน xx มื้อ เป็นเงิน xxxxx บาท
- ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน xx ชั่วโมงๆละ xxx บาท เป็นเงิน xxxxx บาท
- ค่าแปรงสีฟันเด็ก ประกอบการฝึกปฏิบัติ จำนวน xx ด้าม ๆ ละ xx บาท เป็นเงิน xxxxx บาท
- ค่าสื่อภาพพลิก ขนาด A4 จำนวน xx ชุด ๆ ละ xxx บาท เป็นเงิน xxxxx บาท
- ค่าโมเดลการสอนการแปรงฟันแบบเรซิน จำนวน xx ชุด ๆ ละ xxx บาท เป็นเงิน xxxxx บาท
- ค่าจ้างเหมาบริการตรวจสุขภาพช่องปาก เป็นเงิน xxxxx บาท

6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน มีฟันผุลดลง

7. สรุปแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

(ผู้เสนอฯ ลงรายละเอียด โดยในแต่ละข้อย่อยให้เลือกเพียง 1 รายการที่เป็นรายการหลักสำหรับการจำแนกประเภทเท่านั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ อปท. บันทึกข้อมูลลงโปรแกรมกองทุนฯ เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว)

- 7.1 หน่วยงาน/องค์กร/กลุ่มคน ที่รับผิดชอบโครงการ (ตามประกาศคณะกรรมการหลักประกันฯ พ.ศ. 2557 ข้อ 7)
ชื่อหน่วยงาน/องค์กร/กลุ่มคน รพสต.รพ. xxxxxxxx
 - 7.1.1 หน่วยบริการ หรือหน่วยบริการสาธารณสุข เช่นรพสต
- 7.2 ประเภทการสนับสนุน (ตามประกาศคณะกรรมการหลักประกันฯ พ.ศ. 2557 ข้อ 7)
 - 7.2.3 สนับสนุนการจัดกิจกรรมของ ศูนย์เด็กเล็ก/ผู้สูงอายุ/คนพิการ [ข้อ 7(3)]
- 7.3 กลุ่มเป้าหมายหลัก (ตามแนบท้ายประกาศคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคฯ พ.ศ. 2557)
 - 7.3.2 กลุ่มเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน
- 7.4 กิจกรรมหลักตามกลุ่มเป้าหมายหลัก

- 7.4.2 กลุ่มเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน
 - 7.4.2.1 การสำรวจข้อมูลสุขภาพ การจัดทำทะเบียนและฐานข้อมูลสุขภาพ
 - 7.4.2.2 การตรวจคัดกรอง ประเมินภาวะสุขภาพ และการค้นหาผู้มีภาวะเสี่ยง
 - 7.4.2.3 การเยี่ยมติดตามดูแลสุขภาพ
 - 7.4.2.4 การรณรงค์/ประชาสัมพันธ์/ฝึกอบรม/ให้ความรู้
 - 7.4.2.5 การส่งเสริมพัฒนาการตามวัย/กระบวนการเรียนรู้/ความฉลาดทางปัญญาและอารมณ์
 - 7.4.2.6 การส่งเสริมการได้รับวัคซีนป้องกันโรคตามวัย
 - 7.4.2.7 การส่งเสริมสุขภาพช่องปาก
 - 7.4.2.8 อื่นๆ (ระบุ)

ตัวอย่างโครงการ2 การฝึกทักษะการแปรงฟัน

แบบเสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่XXXX

เรื่อง ขอเสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม การส่งเสริมสุขภาพช่องปากในเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน
 เรียน ประธานกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่XXXX

ด้วย หน่วยงาน/ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลXXXX มีความประสงค์จะทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม การส่งเสริมสุขภาพช่องปากในเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน ในปีงบประมาณ XXXX โดยขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่XXXX..... เป็นเงิน xxxxxx บาท โดยมีรายละเอียดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ดังนี้

ส่วนที่ 1 : รายละเอียดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม (สำหรับผู้เสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ลงรายละเอียด)

หลักการเหตุผล....การส่งเสริมสุขภาพช่องปากที่ดีต้องสอนให้เด็กมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความรู้และความสำคัญของสุขภาพช่องปากตลอดจนการดูแลสุขภาพช่องปากด้วยตัวเองอย่างสม่ำเสมอ การปฏิบัติให้เด็กได้ฝึกแปรงฟันหลังอาหารกลางวันจะช่วยให้เด็กทุกคน รู้วิธีการแปรงฟันที่ถูกต้องและสร้างวินัยในการดูแลสุขภาพช่องปากได้อย่างดี.....

1. วัตถุประสงค์/ตัวชี้วัด

1. เพื่อให้เด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน ได้รับการส่งเสริมสุขภาพในช่องปาก จำนวน xx คน
2. เพื่อให้เด็ก มีความรู้ ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพช่องปากสามารถแปรงฟันอย่างถูกวิธี จำนวน xx คน

2. วิธีดำเนินการ

1. อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องดูแลสุขภาพช่องปากให้กับเด็ก โดยวิทยากร ดังนี้
 - หน้าที่และความสำคัญของอวัยวะในช่องปาก
 - การดูแลสุขภาพช่องปาก การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายและสุขภาพช่องปาก
 - การแปรงฟันอย่างถูกวิธี/ฝึกปฏิบัติจริง
2. ครูพี่เลี้ยงนำเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียนแปรงฟันหลังอาหารเที่ยง
3. ประสานพันตบุคลากรจากหน่วยบริการตรวจสุขภาพช่องปากและตรวจติดตามทุก 6 เดือน
4. สรุปผลการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ ส่งให้กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่XXXX

3. ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างเดือน XXXX พ.ศ. XXXX - XXXX พ.ศ. XXXX

4. สถานที่ดำเนินการ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลXXXX

5. งบประมาณ

จากงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่xxxxx จำนวน xxxxxx บาท รายละเอียด ดังนี้

- ค่าอาหารกลางวัน สำหรับกลุ่มเป้าหมายและผู้ดำเนินงาน จำนวน xx คน ๆ ละ xx บาท/มื้อ จำนวน xx มื้อ เป็นเงิน xxxxx บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม สำหรับกลุ่มเป้าหมายและผู้ดำเนินงาน จำนวน xx คน ๆ ละ xx บาท/มื้อ จำนวน xx มื้อ เป็นเงิน xxxxx บาท
- ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน xx ชั่วโมงๆละ xxx บาท เป็นเงิน xxxxx บาท
- ค่าแปรงสีฟันเด็ก ประกอบการฝึกปฏิบัติ จำนวน xx ด้าม ๆ ละ xx บาท เป็นเงิน xxxxx บาท
- ค่าสื่อภาพพลิก ขนาด A4 จำนวน xx ชุด ๆ ละ xxx บาท เป็นเงิน xxxxx บาท
- ค่าโมเดลการสอนการแปรงฟันแบบเรซิน จำนวน xx ชุด ๆ ละ xxx บาท เป็นเงิน xxxxx บาท
- ค่าจ้างเหมาบริการตรวจสุขภาพช่องปากจำนวน xx คน ๆ ละ xx บาท เป็นเงิน xxxxx บาท

6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน มีความรู้ และปฏิบัติตัวในการส่งเสริมสุขภาพช่องปากได้ดี

7. สรุปแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

(ผู้เสนอฯ ลงรายละเอียด โดยในแต่ละข้อย่อยให้เลือกเพียง 1 รายการที่เป็นรายการหลักสำหรับการ
จำแนกประเภทเท่านั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ อปท. บันทึกข้อมูลลงโปรแกรมกองทุนฯ เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว)

- 7.1 หน่วยงาน/องค์กร/กลุ่มคน ที่รับผิดชอบโครงการ (ตามประกาศคณะกรรมการหลักประกันฯ พ.ศ. 2557 ข้อ 7)
ชื่อหน่วยงาน/องค์กร/กลุ่มคน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลxxxxxxx
- 7.1.4 หน่วยงานอื่นๆ ที่ไม่ใช่หน่วยงานสาธารณสุข เช่น โรงเรียน
- 7.2 ประเภทการสนับสนุน (ตามประกาศคณะกรรมการหลักประกันฯ พ.ศ. 2557 ข้อ 7)
- 7.2.3 สนับสนุนการจัดกิจกรรมของ ศูนย์เด็กเล็ก/ผู้สูงอายุ/คนพิการ [ข้อ 7(3)]
- 7.3 กลุ่มเป้าหมายหลัก (ตามแนบท้ายประกาศคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคฯ พ.ศ. 2557)
- 7.3.2 กลุ่มเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน
- 7.4 กิจกรรมหลักตามกลุ่มเป้าหมายหลัก
- 7.4.2 กลุ่มเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน
 - 7.4.2.1 การสำรวจข้อมูลสุขภาพ การจัดทำทะเบียนและฐานข้อมูลสุขภาพ
 - 7.4.2.2 การตรวจคัดกรอง ประเมินภาวะสุขภาพ และการค้นหาผู้มีภาวะเสี่ยง
 - 7.4.2.3 การเยี่ยมติดตามดูแลสุขภาพ
 - 7.4.2.4 การรณรงค์/ประชาสัมพันธ์/ฝึกอบรม/ให้ความรู้
 - 7.4.2.5 การส่งเสริมพัฒนาการตามวัย/กระบวนการเรียนรู้/ความฉลาดทางปัญญาและอารมณ์
 - 7.4.2.6 การส่งเสริมการได้รับวัคซีนป้องกันโรคตามวัย
 - 7.4.2.7 การส่งเสริมสุขภาพช่องปาก
 - 7.4.2.8 อื่นๆ (ระบุ)

ตัวอย่างโครงการ 3 การใช้ฟลูออไรด์วานิช เพื่อป้องกันฟันผุ

แบบเสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่XXXX

เรื่อง ขอเสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม การส่งเสริมสุขภาพช่องปากในเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน
เรียน ประธานกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่XXXX

ด้วย รพสต.รพช XXXX มีความประสงค์จะทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม การส่งเสริมสุขภาพช่องปากใน
เด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน ในปีงบประมาณ XXXX โดยขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนหลักประกัน
สุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่XXXX..... เป็นเงิน xxxxxx บาท โดยมีรายละเอียดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ดังนี้

ส่วนที่ 1 : รายละเอียดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม (สำหรับผู้เสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ลงรายละเอียด)

หลักการเหตุผล.....การส่งเสริมสุขภาพช่องปากสำหรับเด็กเป็นเรื่องที่สำคัญที่จะทำให้เด็กมีสุขภาพที่ดี โดยทั่วไป
ประกอบด้วย การให้ความรู้ผู้ปกครอง การฝึกให้เด็กเห็นความสำคัญของการแปรงฟันการรับประทานอาหารที่มี
ประโยชน์ นอกจากนี้ในบางสภาวะ..เด็กควรได้รับการทาฟลูออไรด์เป็นการส่งเสริมสุขภาพช่องปากและป้องกันฟัน
ผุอย่างมีประสิทธิภาพพร้อมด้วย.....

1. วัตถุประสงค์/ตัวชี้วัด

1. เพื่อให้เด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน ได้รับการส่งเสริมสุขภาพในช่องปาก จำนวน xx คน
2. เพื่อให้เด็กได้รับการทาฟลูออไรด์เพื่อป้องกันฟันผุอย่างเหมาะสม จำนวน xx คน

2. วิธีดำเนินการ

1. อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องดูแลสุขภาพช่องปากให้กับครูพี่เลี้ยง ผู้ปกครองและเด็ก โดยวิทยากร ดังนี้
 - หน้าที่และความสำคัญของอวัยวะในช่องปาก
 - การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ และช่องปาก
 - การดูแลสุขภาพช่องปาก
 - การแปรงฟันอย่างถูกวิธี/ฝึกปฏิบัติจริง
 - ทันตบุคลากรจากหน่วยบริการตรวจสุขภาพช่องปากและทาฟลูออไรด์วานิชแก่เด็กอายุ 9,

18, 24, 36 เดือน และตรวจติดตามทุก 6 เดือน

4. สรุปผลการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ ส่งให้กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่XXXX

3. ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างเดือน XXXX.พ.ศ. XXXX – XXXX.พ.ศ. XXXX

4. สถานที่ดำเนินการ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลXXXX

5. งบประมาณ

จากงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่xxxxx จำนวน xxxxxx บาท รายละเอียด
ดังนี้

- ค่าอาหารกลางวัน สำหรับกลุ่มเป้าหมายและผู้ดำเนินงาน จำนวน xx คน ๆ ละ xx บาท/มื้อ จำนวน xx มื้อ
เป็นเงิน xxxxx บาท

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม สำหรับกลุ่มเป้าหมายและผู้ดำเนินงาน จำนวน xx คน ๆ ละ xx บาท/มือ จำนวน xx มือ เป็นเงิน xxxxx บาท
- ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน xx ชั่วโมงๆละ xxx บาท เป็นเงิน xxxxx บาท
- ค่าแปรงสีฟันเด็ก ประกอบการฝึกปฏิบัติ จำนวน xx ด้าม ๆ ละ xx บาท เป็นเงิน xxxxx บาท
- ค่าสื่อภาพพลิก ขนาด A4 จำนวน xx ชุด ๆ ละ xxx บาท เป็นเงิน xxxxx บาท
- ค่าโมเดลการสอนการแปรงฟันแบบเรซิน จำนวน xx ชุด ๆ ละ xxx บาท เป็นเงิน xxxxx บาท
- ฟลูออไรด์วานิช จำนวน XX หลอด ๆ ละ xx บาท เป็นเงิน xxxxx บาท
- ค่าจ้างเหมาบริการตรวจสุขภาพช่องปากและทาฟลูออไรด์วานิช จำนวน xx คน ๆ ละ xx บาท เป็นเงิน xxxxx บาท

6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน มีฟันผุลดลง

7. สรุปแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

(ผู้เสนอฯ ลงรายละเอียด โดยในแต่ละข้อย่อยให้เลือกเพียง 1 รายการที่เป็นรายการหลักสำหรับการจำแนกประเภทเท่านั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ อปท. บันทึกข้อมูลลงโปรแกรมกองทุนฯ เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว)

- 7.1 หน่วยงาน/องค์กร/กลุ่มคน ที่รับผิดชอบโครงการ (ตามประกาศคณะกรรมการหลักประกันฯ พ.ศ. 2557 ข้อ 7)
ชื่อหน่วยงาน/องค์กร/กลุ่มคน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลxxxxxxx
 - 7.1.1 หน่วยบริการ หรือหน่วยบริการสาธารณสุข เช่น รพสต.
- 7.2 ประเภทการสนับสนุน (ตามประกาศคณะกรรมการหลักประกันฯ พ.ศ. 2557 ข้อ 7)
 - 7.2.3 สนับสนุนการจัดกิจกรรมของ ศูนย์เด็กเล็ก/ผู้สูงอายุ/คนพิการ [ข้อ 7(3)]
- 7.3 กลุ่มเป้าหมายหลัก (ตามแนบท้ายประกาศคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคฯ พ.ศ. 2557)
 - 7.3.2 กลุ่มเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน
- 7.4 กิจกรรมหลักตามกลุ่มเป้าหมายหลัก
 - 7.4.2 กลุ่มเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน
 - 7.4.2.1 การสำรวจข้อมูลสุขภาพ การจัดทำทะเบียนและฐานข้อมูลสุขภาพ
 - 7.4.2.2 การตรวจคัดกรอง ประเมินภาวะสุขภาพ และการค้นหาผู้ที่มีภาวะเสี่ยง
 - 7.4.2.3 การเยี่ยมติดตามดูแลสุขภาพ
 - 7.4.2.4 การรณรงค์/ประชาสัมพันธ์/ฝึกอบรมให้ความรู้
 - 7.4.2.5 การส่งเสริมพัฒนาการตามวัย/กระบวนการเรียนรู้/ความฉลาดทางปัญญาและอารมณ์
 - 7.4.2.6 การส่งเสริมการได้รับวัคซีนป้องกันโรคตามวัย
 - 7.4.2.7 การส่งเสริมสุขภาพช่องปาก
 - 7.4.2.8 อื่นๆ (ระบุ)

2. กลไกการบริหารจัดการระบบของหน่วยงานส่วนกลาง

เพื่อให้มีแรงจูงใจด้านการเงินที่เหมาะสมแก่ผู้ให้บริการในการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและให้บริการที่มีคุณภาพ ทำให้ประชาชนเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากที่จำเป็นและมีคุณภาพได้อย่างเท่าเทียมกัน ต้องอาศัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายภาคส่วนในทุกกระดับ โดยหน่วยงานส่วนกลางมีบทบาทหน้าที่ในการผลักดัน การพัฒนาระบบ และกลไกการบริหารจัดการ ประกอบด้วยหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งมีความรับผิดชอบ ดังนี้

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

1. ขับเคลื่อนและประสานนโยบายในระดับประเทศร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข และคณะกรรมการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (service plan) สาขาสุขภาพช่องปาก
2. ร่วมกับกองบริหารการสาธารณสุข และสำนักทันตสาธารณสุข จัดทำคู่มือ/แนวทางการจัดระบบบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก รวมทั้งชี้แจงทำความเข้าใจ และให้คำปรึกษาแก่ ศูนย์อนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หน่วยบริการ และหน่วยงานในพื้นที่ ให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงาน
3. จัดการงบประมาณและระบบการจ่ายชดเชยค่าบริการ ให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล รวมทั้งชี้แจงทำความเข้าใจแนวทางการจ่ายชดเชยค่าบริการ และให้คำปรึกษาแก่หน่วยบริการ และหน่วยงานในพื้นที่
4. ร่วมกับกองบริหารการสาธารณสุข จัดการระบบข้อมูล แนวทางการจัดส่งข้อมูล และการประมวลผลข้อมูล รวมทั้งชี้แจงทำความเข้าใจแนวทางการจัดส่งข้อมูล และให้คำปรึกษาแก่หน่วยบริการ และหน่วยงานในพื้นที่
5. สนับสนุนให้พื้นที่สามารถดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข กำกับติดตาม ประเมินผล และสนับสนุนการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากของหน่วยบริการ ให้บรรลุตามเป้าหมาย ตัวชี้วัดทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
7. รวบรวม วิเคราะห์ สรุปแผน/ผลการดำเนินงาน และงบประมาณ

สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

1. ร่วมกับสปสข. และกองบริหารการสาธารณสุข จัดทำคู่มือ/แนวทางการจัดระบบบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก รวมทั้งชี้แจงทำความเข้าใจ และให้คำปรึกษาแก่ ศูนย์อนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หน่วยบริการ และหน่วยงานในพื้นที่ ให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงาน
2. สนับสนุนด้านวิชาการและแนวทางการดำเนินงาน
3. ร่วมกับสปสข. กำกับติดตาม ประเมินผล และสนับสนุน เชิงวิชาการและผลงานการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากของหน่วยบริการ ให้บรรลุตามเป้าหมาย ตัวชี้วัดทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
4. สรุปผลการดำเนินงาน ประเมินผล และรวบรวมข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาการดำเนินงานและพัฒนาเชิงนโยบาย

กองบริหารการสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

5. ร่วมกับสปสข. และสำนักทันตสาธารณสุข จัดทำคู่มือ/แนวทางการจัดระบบบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก รวมทั้งชี้แจงทำความเข้าใจ และให้คำปรึกษาแก่ ศูนย์อนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หน่วยบริการ และหน่วยงานในพื้นที่ ให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงาน
6. ร่วมกับสปสข. จัดการระบบข้อมูล แนวทางการจัดส่งข้อมูล และการประมวลผลข้อมูล รวมทั้งชี้แจงทำความเข้าใจแนวทางการจัดส่งข้อมูล และให้คำปรึกษาแก่หน่วยบริการ และหน่วยงานในพื้นที่
7. ร่วมกำกับติดตาม ประเมินผล และสนับสนุน การดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากของหน่วยบริการ ให้บรรลุตามเป้าหมาย ตัวชี้วัดทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
8. ประมวลผล วิเคราะห์ และสรุปสถานการณ์สุขภาพช่องปากและการจัดบริการของหน่วยบริการ ในภาพรวมระดับประเทศ

ผู้ประสานงาน

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
<p>1) การบริหารจัดการโครงการและการกำกับติดตาม ประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชื่อ นางสาวจาวี รัตน์ยศ สำนักสนับสนุนระบบบริการปฐมภูมิ โทรศัพท์มือถือ 08 4438 1824 E-mail : jarawee.r@nhso.go.th <p>2) การส่งข้อมูลโปรแกรม e- Claim และการจ่ายชดเชย</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักบริหารการจัดสรรและชดเชยค่าบริการ Helpdesk โทรศัพท์ 02 142 3100 - 3 ในวันและเวลาราชการ <p>3) โปรแกรมคีย์ชุดข้อมูลมาตรฐาน 43 เพิ่ม</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักบริหารสารสนเทศการประกัน IT helpdesk โทรศัพท์ 02 141 4200 	<p>1) การบริหารจัดการโครงการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชื่อ ทพญ. จิราพร ชิดดี สำนักทันตสาธารณสุข โทรศัพท์มือถือ 08 6304 8815 E-mail : chiraporn.k@anamai.mail.go.th - ชื่อ ทพญ. สุวรรณา เอื้ออรธการุณ สำนักทันตสาธารณสุข โทรศัพท์มือถือ 08 3048 3131 E-mail : suwanna.dt@gmail.com <p>2) การกำกับติดตาม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชื่อ ทพ.จารุวัฒน์ บุษราคัมรุหะ กองบริหารการสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โทรศัพท์มือถือ 08 9525 0075 E-mail : jaru@health.moph.go.th <p>3) การประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชื่อ ทพญ.ปิยะดา ประเสริฐสม ผู้อำนวยการสำนักทันตสาธารณสุข โทรศัพท์มือถือ 08 1252 9940 E-mail : pprasertsom@gmail.com - ชื่อ ทพญ.วรมน อัครสุด สำนักทันตสาธารณสุข โทรศัพท์มือถือ 08 1659 6812 E-mail : voramon.a@anamai.mail.go.th